

Prva knjiga Samuilova

Rođenje Samuilovo

¹ Bio jedan čovek iz Ramatajima sofimskog, iz Jefremove gore. On se zvao Elkana, a bio je sin Jeroama, sina Elijuja, sina Tohua, sina Sufova, Jefremovac

² Imao je dve žene. Jedna se zvala Ana, a druga Fenina. Fenina je imala dece, a Ana nije imala dece.

³ Taj čovek je svake godine odlazio iz svog grada u Silom da se tamo pokloni, i prinese žrtvu Gospodu nad vojskama. Dva Ilijeva sina, Ofnije i Fines, bili su tamo sveštenici Gospodnji.

⁴ Na dan kada je Elkana prinosio žrtvu, svojoj ženi, Fenini, i svim njenim sinovima i ćerkama dao je po jedan žrtveni deo.

⁵ Međutim, Ani je dao dva žrtvena dela, zato što ju je voleo, iako joj je Gospod zatvorio matericu.

⁶ A njena suparnica joj je zagorčavala život, ponižavajući je što joj je Gospod zatvorio matericu.

⁷ To se dešavalo iz godine u godinu. Kad god bi Ana odlazila u Dom Gospodnji, Fenina bi je ponižavala. Zato je Ana plakala i nije jela.

⁸ Njen muž joj je govorio: „Ana, zašto plačeš? Zašto ne jedeš? Zašto ti je srce tužno? Nisam li ti ja važniji od deset sinova?“

⁹ Kad su završili sa jelom i pićem u Silomu, Ana je ustala. A Ilije, sveštenik, sedeo je na stolici kod dovratka Doma Gospodnjeg.

¹⁰ Ogorčene duše Ana se pomolila Gospodu gorko plačući.

¹¹ Tada se zavetovala rekavši: „Gospode nad vojskama! Ako zaista pogledaš na muku svoje sluškinje i setiš me se, i ne zaboraviš svoju sluškinju, nego daš svojoj sluškinji muško čedo, ja ću ga dati Gospodu za sve dane njegovog života, te britva neće preći preko njegove glave.“

¹² Dok se ona tako dugo molila pred Gospodom, Ilije je motrio na njena usta.

¹³ Ana se molila u sebi, samo su joj se usne micale. Glas joj se nije čuo, pa je Ilije mislio da je pijana.

¹⁴ Ilije joj reče: „Koliko ćeš još biti pijana? Okani se vina!“

¹⁵ Ana mu odgovori: „Ne, moj gospodaru. Ja sam žena ojađene duše. Nisam pila ni vina ni žestoka pića, već izlivam svoju dušu pred Gospodom.“

¹⁶ Ne smatraj svoju sluškinju nevaljalom ženom, jer sam sve do sad govorila od velike tegobe i jada.“

¹⁷ Ilije odvrati: „Idi u miru. Neka ti Bog Izrailjev da ono što si tražila od njega.“

¹⁸ A ona reče: „Samo da tvoja službenica stekne tvoju naklonost.“ Tada je žena otišla svojim putem, pa je jela, a lice joj više nije bilo tužno.

¹⁹ Ujutro su ustali i poklonili se Gospodu, pa su se vratili. Kad su došli kući u Ramu, Elkana leže sa svojom ženom Anom, i Gospod je se seti.

²⁰ Nakon izvesnog vremena Ana zatrudni i rodi sina. Dala mu je ime „Samuilo“, jer je rekla: „Izmolila sam ga od Gospoda.“

Ana posvećuje Samuila

²¹ Kad je taj čovek, Elkana, sa svim njegovim domom išao gore da prinese Gospodu godišnju žrtvu i ispuni svoj zavet,

²² Ana nije išla, jer je rekla svome mužu: „Kad odojim dečaka, odvešću ga da se pojavi pred Gospodom, pa će tamo ostati zauvek.“

²³ Elkana reče svojoj ženi: „Učini što ti se čini dobrim. Ostani dok ga ne odojiš. Samo neka Gospod ispuni svoju reč.“ Tako je žena ostala kući i dojila svog sina, dok ga nije odvojila.

²⁴ Čim ga je odvojila, povelu ga je sa sobom uzevši trogodišnjeg junca, efu* brašna, i mešinu vina i dovela ga u Dom Gospodnji u Silomu. A dečak je još bio mali.

²⁵ Kad su zaklali junca, odveli su dečaka Iliju.

²⁶ Tada je Ana rekla: „Oprosti, gospodaru! Života mi tvoga, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala tu do tebe i molila se Gospodu.

²⁷ Za ovog dečaka sam se molila, i Gospod mi je dao ono što sam tražila od njega.

²⁸ Zato ga ja dajem natrag Gospodu, da pripada Gospodu dok je živ.“ Tada se pokloniše Gospodu.

2

Anin hvalospev

¹ Ana se zatim pomolila ovim rečima:
„Veseli se moje srce u Gospodu,

Podiže se rog* moj u Gospodu.
Usta moja likuju nad dušmanima mojim,

* **1:24** Oko 16 kg. * **2:1** Rog je u Svetom pismu simbol snage, sile i vlasti.

jer se radujem tvojemu spasenju.

² Niko nije svet kao što je Gospod;
nema nikog osim tebe,
i nema Stene kao što je Bog naš.

³ Ne množite reči uznosite,
nek iz vaših usta oholost ne izlazi,
jer Gospod je Bog Sveznajući,
on prosuđuje dela čovekova.

⁴ Luk se lomi junacima,
a posrnuli se opasuju snagom.

⁵ Nekad siti za hleb se unajmljuju,
a nekad gladni ne gladuju više.
Nerotkinja rađa sedmoro,
a majka mnogih sinova sahne.

⁶ Gospod usmrćuje i oživljuje,
u Svet mrtvih[†] spušta i odande podiže.

⁷ Gospod daje siromaštvo i bogatstvo,
ponižuje i uzvisuje.

⁸ Siromaha diže iz prašine,
iz bunjišta diže ubogoga,
da ih posadi s plemićima,
i dodeli im počasna mesta.

Jer Gospodnji su stupovi zemlje,
na njima je osnovao vaseljenu.

⁹ On čuva stope svojih vernih,
a opaki će propasti u tami,
jer snagom čovek neće nadvladati.

[†] 2:6 U izvornom tekstu *Šeol*, ili *podzemlje*, gde prebivaju duše umrlih.

10 Propašće oni što se protive Gospodu,
Gospod će na njih zagrmeti s nebesa.
On će suditi krajevima zemlje,
svome caru on će dati snagu,
uzvisiće rog pomazaniku svome.“

Gresi Ilijevih sinova

11 Elkana se vratio svojoj kući u Ramu, a dečak je služio Gospodu pod nadzorom Ilija sveštenika.

12 A Ilijevi sinovi bili su opaki ljudi i nisu poznavali Gospoda.

13 Ti sveštenici su ovako običavali da postupaju s narodom: kad je neko prinosio žrtvu dolazio bi sveštenikov sluga s trorogom viljuškom u ruci, i dok se meso još kuvalo,

14 zabadao njom u kotao, lonac, tiganj, ili šerpu, i što god bi se nabolo na viljušku, sveštenik bi uzimao sebi. Ovako su postupali sa svim Izrailjcima koji su dolazili tamo, u Silom.

15 Osim toga, pre nego što se palilo salo, došao bi sveštenikov sluga i rekao čoveku koji je žrtvovao: „Daj meso da se ispeče za sveštenika, jer on od tebe neće primiti kuvano meso, nego sirovo.“

16 Ako bi mu čovek odgovorio: „Neka prvo spale salo, pa onda uzmi šta ti duša želi“, sluga bi mu rekao: „Ne, nego mi daj sad, a ako nećeš, uzeću silom!“

17 Greh mladića je bio vrlo velik pred Gospodom, jer su ljudi prezrivo postupali s prinosom Gospodnjim.

18 A Samuilo je služio pred Gospodom, tek dečak pripasan lanenim oplećkom.

¹⁹ Njegova majka bi mu načinila malu odoru i donosila mu svake godine kad bi dolazila sa svojim mužem da prinesu godišnju žrtvu.

²⁰ Tada bi Ilije blagoslovio Elkanu i rekao: „Neka ti Gospod da dece od ove žene umesto onoga koje je izmolila od Gospoda.“ Potom bi se vratili kući.

²¹ Gospod je pohodio Anu te je zatrudnela i rodila tri sina i dve ćerke. A dečak Samuilo je rastao pred Gospodom.

Ilije opominje svoje sinove

²² Ilije je bio veoma star. Tek, čuo je sve što su njegovi sinovi činili svemu Izrailju, i to da spavaju sa ženama koje služe kod ulaza Šatora od sastanka.

²³ Rekao im je: „Zašto radite takve stvari? Jer slušam o vašim opakim delima od sveg ovog naroda.

²⁴ Nemojte, sinovi moji! Nije dobra vest koju čujem da narod Gospodnji širi.

²⁵ Ako čovek zgreši protiv čoveka, Bog će posredovati za njega, ali ako čovek zgreši protiv Gospoda, ko će posredovati za njega?“ Ali oni nisu poslušali glas svoga oca jer je Gospod rešio da ih pogubi.

²⁶ A dečak Samuilo je stasavao i sticao naklonost Gospoda i ljudi.

Božija kazna nad Ilijevim domom

²⁷ Tada dođe Božiji čovek k Iliju i reče mu: „Govori Gospod: 'Ja sam se objavio domu tvoga pretka dok su bili u Egiptu robujući faraonovom domu.

²⁸ Izabrao sam ga između svih Izrailjevih plemena sebi za sveštenika, da prinosi žrtve na mom žrtveniku, da pali kad, i da nosi oplećak preda

mnom. Domu tvoga oca dao sam i sve paljene žrtve naroda izrailjskog.

²⁹ Zašto gazite moju žrtvu i moj prinos, koje sam odredio za moje Prebivalište? Ti častiš svoje sinove više nego mene hraneći ih prvinama svakog prinosa mog naroda, Izrailja.'

³⁰ Zato Gospod, Bog Izrailjev objavljuje: 'Rekao sam tvome domu i domu tvoga oca da će stupati pred mojim licem doveka.' Ali, sada kaže Gospod: 'Daleko to bilo od mene! Jer ja poštujem one koji mene poštuju, a oni koji me preziru, biće osramoćeni.

³¹ Evo, dolaze dani kada ću odseći tvoju mišicu i mišicu doma tvoga oca, tako da neće biti starca u tvome domu.

³² Ti ćeš gledati nesreću u mom Prebivalištu, a umesto sveg obilja koje će se dati Izrailju, u tvome domu neće biti starca doveka.

³³ A koga od tvojih ne istrebim ispred svoga žrtvenika ostaviću samo zato da ti sahnju oči i da ti duša vene, a sve mnoštvo potomaka u tvome domu poumiraće u najboljim godinama.

³⁴ Ovo će ti biti znak; to će zadesiti oba tvoja sina, Ofnija i Finesa: obojica će poginuti istog dana.

³⁵ A sebi ću postaviti vernog sveštenika koji će raditi po mome srcu i po mojoj volji. Ja ću mu podići trajni dom, a on će stupati pred mojim pomazanikom doveka.

³⁶ A ko preostane u tvome domu doći će da mu se pokloni za srebrnjak i komad hleba, govoreći: primi me, molim te, u kakvu sveštenu službu da imam zalogaj hleba.'"

3

Bog poziva Samuila

¹ A momčić Samuilo je služio Gospodu pod Ilijevim nadzorom. U onim danima reč Gospodnja je bila retka a viđenja nisu bila česta.

² Jednoga dana dogodilo se ovo: Ilije je ležao u svojoj sobi. Vid je počeo da mu se gasi te nije mogao da vidi.

³ Božiji svećnjak još nije bio ugašen. Samuilo je spavao u Gospodnjem Domu gde je bio Kovčeg Božiji.

⁴ Gospod pozva Samuila, a on se odazva: „Evo me!“

⁵ Otrči on k Iliju i reče: „Evo me, zvao si me.“ Ilije mu reče: „Nisam te zvao. Vрати se i spavaj.“ On se vrati i legne.

⁶ Gospod ponovo pozva: „Samuilo!“ Samuilo ustane i ode k Iliju: „Evo me, zvao si me.“ Ilije mu odgovori: „Nisam te zvao, sine, vrati se i spavaj.“

⁷ Samuilo još nije poznavao Gospoda; reč Gospodnja mu još nije bila objavljena.

⁸ Gospod pozva Samuila po treći put. On ustane i ode k Iliju. Rekao mu je: „Evo me, zvao si me.“ Tada je Ilije shvatio da to Gospod zove dečaka.

⁹ Ilije reče Samuilu. „Idi i spavaj. Ako te ponovo pozove, ti reci: 'Govori, Gospode, sluga tvoj sluša.'“ Samuilo ode i legne u svoju sobu.

¹⁰ Gospod dođe, stane tamo, i pozove kao ranije: „Samuilo, Samuilo!“ Samuilo odgovori: „Govori, jer sluga tvoj sluša.“

¹¹ Gospod reče Samuilu: „Evo, učiniću u Izrailju nešto zbog čega će svima koji čuju za to odzvanjati u ušima.

¹² U taj dan ispuniću protiv Ilija sve što sam rekao o njegovom domu, od početka do kraja.

¹³ Objavljujem mu da osuđujem njegov dom do veka za njegovu krivicu, jer je znao da su njegovi sinovi činili svetogrđe, a on ih nije obuzdao.

¹⁴ Zato se kunem domu Ilijevom da nikakva žrtva, ni prinos neće otkupiti krivicu doma Ilijevog.“

¹⁵ Samuilo je ležao do jutra, a zatim je otvorio vrata Doma Gospodnjeg. Samuilo se plašio da ispriča Iliju viđenje.

¹⁶ Tada je Ilije pozvao Samuila: „Sine moj!“

Ovaj odgovori: „Evo me.“

¹⁷ Ilije reče: „Kakvu ti je poruku saopštio? Nemoj ništa da sakrivaš od mene. Neka Bog tako učini s tobom i još više, ako od mene sakriješ jednu reč od svega što ti je On rekao.“

¹⁸ Samuilo tada ispriča sve i ništa nije sakrio od njega. Ilije na to reče: „On je Gospod; neka čini što mu je volja.“

¹⁹ Samuilo je rastao a Gospod je bio s njim, te nije dopustio da i jedna od njegovih reči ostane neispunjena.

²⁰ Sav je Izrailj, od Dana do Vir-Saveje, znao da je Samuilo postavljen za proroka Gospodnjeg.

²¹ Gospod je nastavio da se ukazuje u Silomu; Gospod se objavljavao Samuilu u Silomu kroz svoju reč.

4

Poraz Izrailjaca; Kovčeg saveza otet

¹ No, Samuilova je reč bila namenjena svemu Izrailju. Izrailjci su izašli u boj protiv Filistejaca. Utaborili su se kod Even Ezera a Filistejci kod Afeka.

² Filistejci su se svrstali u bojni red da se sukobe s Izrailjcima. Povala se bitka, ali su Izrailjci bili poraženi od Filistejaca, koji su pobili nekih četiri hiljade ljudi na bojnem polju.

³ Kad se narod vratio u tabor, izrailjske starešine rekoše: „Zašto nas je Gospod porazio danas pred Filistejcima? Hajde da iz Siloma uzmemo Kovčeg saveza Gospodnjeg! Kad on dođe među nas izbaviće nas od naših neprijatelja.“

⁴ Pošalju oni ljude u Silom i uzmu odande Kovčeg saveza Gospoda nad vojskama, koji sedi nad heruvimima. Tamo sa Kovčegom Božijeg saveza bila su oba Ilijeva sina. Ofnije i Fines.

⁵ Kad je Kovčeg Gospodnjeg saveza došao u tabor sav Izrailj povika gromkim glasom, tako da se zemlja potresla.

⁶ Filistejci su čuli poklik, pa su rekli: „Kakav je ovo gromki poklik u jevrejskom taboru?“

Na vest da je Kovčeg Gospodnji došao u tabor,

⁷ Filistejci se uplašiše. Govorili su: „To je Bog došao u tabor! Teško nama! Ovako se nešto nikada nije dogodilo!

⁸ Jao nama! Ko će nas izbaviti iz ruku ovih moćnih bogova? To su oni bogovi što su udarili Egipćane svakojakim pošastima u pustinji.

⁹ Ohrabrite se! Držite se muški, Filistejci, da ne budete robovi Jevrejima, kao što su oni bili robovi vama. Držite se muški i borite se!“

¹⁰ Filistejci stupe u boj i potuku Izrailjce, te ovi pobjegnu svaki u svoj šator. Poraz je bio veoma veliki. Na izrailjskoj strani palo je trideset hiljada pešaka.

¹¹ Kovčeg Božiji je bio otet, a oba Ilijeva sina, Ofnije i Fines, pogiboše.

Ilijeva smrt

¹² Tog istog dana dotrči neki Venijaminovac iz bojnog reda i dođe u Silom. Imao je iscepanu odeću a na glavi prašinu.

¹³ Kad je stigao, Ilije je sedeo na stolici kraj puta motreći, jer mu je srce strepilo zbog Kovčega Božijeg. Kad je čovek došao u grad i ispričao šta se dogodilo, ceo je grad zakuckao.

¹⁴ Ilije je čuo kuknjavu, pa je upitao: „Kakva je ovo buka?“

Čovek požuri da obavesti Ilija.

¹⁵ Iliju je bilo devedeset osam godina; oči su mu bile ukočene, pa nije mogao da vidi.

¹⁶ Čovek reče Iliju: „Dolazim s bojnog polja. Pobegao sam danas iz bojnog reda.“

Ilije upita: „Šta se dogodilo, sine moj?“

¹⁷ Glasnik odgovori: „Izrailjci su pobjegli pred Filistejcima; narod je pretrpeo veliki poraz. Oba tvoja sina, Ofnije i Fines, su poginula, a Kovčeg Božiji je otet!“

¹⁸ Kad je spomenuo Kovčeg Božiji, Ilije pade sa stolice unazad, kraj gradske kapije, slomi vrat i

umre, jer je bio star i težak čovek. Bio je sudija u Izrailju četrdeset godina.

¹⁹ A njegova snaha, žena Finesova, bila je pred samim porođajem. Kad je čula vest da je otet Kovčeg Božiji i da su joj umrli svekar i muž, savi se i rodi, jer su je uhvatili trudovi.

²⁰ Dok se rastavljala s dušom, rekoše joj žene što su stajale oko nje: „Ne boj se, rodila si sina.“ Međutim, ona nije odgovorila, niti je marila.

²¹ Dečaku je dala ime „Ihavod“*, rekavši: „Otišla je slava od Izrailja“, zato što je Kovčeg Božiji bio otet, i zbog svekra i muža.

²² Zato je rekla: „Otišla je slava od Izrailja, jer je otet Kovčeg Božiji.“

5

Kovčeg saveza kod Filistejaca

¹ Filistejci uzmu Kovčeg Božiji i donesu ga iz Even Ezera u Azot.

² Uzeli su Kovčeg Božiji, doneli ga u Dagonov hram i postavili ga pored Dagona.

³ Porane Azoćani ujutro, kad ono, Dagon pao licem na zemlju pred Kovčegom Gospodnjim. Oni uzmu Dagona i vrate ga na njegovo mesto.

⁴ Ustanu oni sutradan rano ujutro, a ono, Dagon opet pao licem na zemlju pred Kovčegom Gospodnjim. Njegova glava i obe njegove ruke ležale su odsečene na pragu. Dagonu je ostao samo trup.

⁵ Zato Dagonovi sveštenici i oni koji ulaze u Dagonov hram u Azotu ne stupaju na Dagonov prag do dana današnjeg.

* **4:21** Ime *Ihavod* znači *gde je slava?* ili *otišla je slava*.

⁶ Ruka je Gospodnja teško pala na Azoćane. Gospod je uneo stravu među njih; udario je čirevima Azot i njegovu okolinu.

⁷ Azoćani su bili uplašeni. Govorili su: „Kovčeg Boga Izrailjeva ne sme ostati sa nama, jer je njegova ruka teško pala na nas i na našeg boga Dagona.“

⁸ Pošalju oni po filistejske knezove i okupe ih. Pitali su ih: „Šta da radimo s Kovčegom Boga Izrailjeva?“ Oni odgovoriše: „Neka se Kovčeg Boga Izrailjeva prenese u Gat.“ Tako oni prenesu Kovčeg Boga Izrailjeva.

⁹ Ali nakon što su ga preneli, ruka se Gospodnja spusti na grad i nastaje velika strahota. Gospod je udario grad, i mlado i staro, tako što su im izbili čirevi.

¹⁰ Tada su poslali Kovčeg Božiji u Akaron.

Ali čim je Kovčeg Božiji došao u Akaron, Akaronjani digoše viku: „Doneli su Kovčeg Boga Izrailjeva da pomori nas i naš narod!“

¹¹ Oni pošalju po sve knezove filistejske i okupe ih. Rekli su im: „Pošaljite Kovčeg Boga Izrailjeva da se vrati na svoje mesto, da ne pomremo mi i naš narod.“ Smrtna je strava zahvatila grad; ruka je Božija teško pala na njega.

¹² Oni koji nisu umrli, bili su udareni čirevima. Vapaj se grada digao do neba.

6

Kovčeg Gospodnji vraćen Izrailju

¹ Kovčeg Gospodnji je bio sedam meseci u zemlji Filistejaca.

² Pozovu Filistejci sveštenike i gatare i upitaju ih: „Šta da radimo sa Kovčegom Gospodnjim? Kažite nam kako da ga pošaljemo na njegovo mesto.“

³ Oni odgovoriše: „Ako ćete slati natrag Kovčeg Boga Izrailjeva, ne šalžite ga prazna. Vratite ga sa žrtvom za prestup. Tada ćete ozdraviti i saznati zašto se njegova ruka nije odvrtila od vas.“

⁴ Oni upitaše: „S kakvom žrtvom za prestup da ga vratimo?“

Oni rekoše: „Pet zlatnih čireva i pet zlatnih miševa, prema broju filistejskih knezova, jer je ista pošast udarila vas i vaše knezove.“

⁵ Napravite, dakle, likove vaših čireva i miševa koji zatiru zemlju, i dajte slavu Bogu Izrailjevu, ne bi li se njegova ruka maknula od vas, od vaših bogova i od vaše zemlje.

⁶ Zašto da otvrdnete srca kao što su Egipćani i faraon otvrdli svoja srca? Kad ih je Bog udario, nisu li ih pustili, te su otišli?

⁷ A sada načinite nova kola i uzmite dve krave dojilice koje nisu nosile jaram. Upregnite krave u kola a njihovu telad odvedite od njih kući.

⁸ Zatim uzmite Kovčeg Gospodnji i stavite ga na kola, a predmete od zlata, koje mu vraćate kao žrtvu za prestup stavite u kovčežić pored njega. Onda ga pošaljite neka ide.

⁹ Ako vidite da ide prema svome mestu, gore u Vet-Semes, to nam je on učinio ovo veliko zlo, a ako ne pođe, znaćemo da nas to nije udarila njegova ruka, nego nam se ovo dogodilo slučajno.“

¹⁰ Urade oni tako. Dovedu dve krave dojilice, upregnu ih u kola a njihovu telad zadrže kući.

¹¹ Kovčeg Gospodnji stave na kola zajedno s kovčežićem u kome su bili zlatni miševi i likovi njihovih čireva.

¹² Krave su krenule pravo prema Vet-Semesu. Išle su jednim putem i mukale, ne skrećući ni desno ni levo. Filistejski knezovi su ih pratili sve to granice Vet-Semesa.

¹³ A meštani Vet-Semesa želi su pšenicu u dolini. Podigavši pogled ugledali su Kovčeg, pa su se radovali što ga vide.

¹⁴ Kola su došla u polje Isusa Vetsemešanina, i zaustavila se kod jednog velikog kamena. Tada su iscepali drva od kola, pa su prineli krave kao svespalnicu Gospodu.

¹⁵ Leviti su spustili Kovčeg Gospodnji, a kovčežić sa predmetima od zlata su stavili na onaj veliki kamen. Tog su dana stanovnici Vet-Semesa prinosili Gospodu žrtve svespalnice i druge žrtve.

¹⁶ Petorica filistejskih knezova su to videli, pa su se istog dana vratili u Akaron.

¹⁷ Ovo su zlatni čirevi što su ih Filistejci vratili kao žrtvu za prestup, za Gospoda: jedan za Azot, jedan za Gazu, jedan za Askalon, jedan za Gat, i jedan za Akaron.

¹⁸ Zlatnih miševa je bilo prema broju svih filistejskih gradova koji su pripadali petorici filistejskih knezova, od utvrđenih gradova do neograđenih sela. Veliki kamen na polju Isusa Vetsemešanina na koji su položili Kovčeg Gospodnji stoji tamo sve do danas.

¹⁹ Ali Gospod pobi neke od ljudi iz Vet-Semesa,

njih sedamdeset*, jer su pogledali u Kovčeg Gospodnji. Narod je plakao zato što ga je Gospod udario velikom pogibijom.

²⁰ Na to su Vet-Semešani rekli: „Ko može opstati pred Gospodom, ovim svetim Bogom? Kome će Kovčeg otići odavde?“

²¹ Tada su poslali glasnike stanovnicima Kirijat-Jarima i poručili im: „Filistejci su vratili Kovčeg Gospodnji. Dođite i uzmite ga k sebi.“

7

Povratak Gospodu i pobjeda nad Filistejcima

¹ Ljudi iz Kirijat-Jarima dođu i odnesu Kovčeg Gospodnji u kuću Avinadavovu na brdu, a njegovog sina, Eleazara, posvete da čuva Kovčeg Gospodnji.

² Prošlo je mnogo vremena – dvadeset godina – od dana kad je Kovčeg ostao u Kirijat-Jarimu. Čitav je dom Izrailjev čeznuo za Gospodom.

³ Samuilo reče svem domu Izrailjevom: „Ako se svim svojim srcem vraćate Gospodu, uklonite iz svoje sredine strane bogove i Aštarte. Usmerite svoje srce ka Gospodu i služite jedino njemu, pa će vas izbaviti iz ruku Filistejaca.“

⁴ Tada su Izrailjci uklonili Vale i Aštarte te su služili jedino Gospodu.

⁵ Samuilo reče: „Okupite sav Izrailj u Mispi da se pomolim Gospodu za vas.“

⁶ Oni se okupiše u Mispi. Tamo su izvlačili vodu i izlivali je pred Gospodom. Tog su dana postili i

* **6:19** U većini jevrejskih manuskripata i Septuaginti piše *Sedamdeset ljudi, pedeset hiljada ljudi*, što uvodi nejasnoću u prevod.

ispovedali: „Zgrešili smo Gospodu.“ A Samuilo je bio sudija Izrailjcima u Mispi.

⁷ Filistejci su dočuli da su se Izrailjci okupili u Mispi. Tada su se podigli knezovi filistejski da napadnu Izrailj. Kad su to čuli Izrailjci uplašili su se Filistejaca.

⁸ Izrailjci rekoše Samuilu: „Ne prestaj vapiti za nas Gospodu da nas izbavi iz ruku Filistejaca.“

⁹ Samuilo uze jedno jagnje odojče i prinese ga kao svespalnicu Gospodu. Potom je Samuilo zava-
pio Gospodu za Izrailja, i Gospod ga je uslišio.

¹⁰ Dok je Samuilo prinosio žrtvu svespalnicu, Filistejci su se približili da napadnu Izrailja. Ali Gospod zagrme jakom grmljavinom u taj dan protiv Filistejaca i smete ih, tako da su bili potučeni od Izrailja.

¹¹ Izrailjci su izašli iz Mispe i dali se u poteru za Filistejcima tukući ih sve do ispod Vet-Hara.

¹² Tada je Samuilo uzeo jedan kamen i postavio ga između Mispe i Sena i nazvao ga Even Ezer* rekavši: „Dovde nam Gospod pomože.“

¹³ Tako su Filistejci bili poniženi, te nisu više upadali na izrailjsku zemlju. Ruka je Gospodnja pritiskala Filistejce celog Samuilovog veka.

¹⁴ Izrailj je povratio gradove od Akarona do Gata, koje su mu Filistejci uzeli. Izrailj je, takođe, oslobodio i njihovo područje iz ruku Filistejaca. Između Amorejaca i Izrailja vladao je mir.

¹⁵ Samuilo je bio sudija Izrailju celog svog života.

* **7:12** *Even Ezer* znači *kamen pomoći*.

¹⁶ On je svake godine obilazio Vetilj, Mispu i Galgal i delovao kao sudija nad Izrailjem u svim tim mestima.

¹⁷ Potom bi se vraćao u Ramu, jer mu je tamo bila kuća. I tamo je bio sudija nad Izrailjem. A tamo je podigao i žrtvenik Gospodu.

8

Narod traži cara

¹ Kad je Samuilo ostareo, postavio je svoje sinove za sudije nad Izrailjem.

² Njegov sin prvenac zvao se Joilo a drugi se zvao Avija. Oni su bili sudije u Vir-Saveji.

³ Ali njegovi sinovi nisu išli njegovim stopama: povelu su se za nepoštenim dobitkom, primali mito i izvrtali pravdu.

⁴ Tada su se okupile sve izrailjske starešine i došle k Samuilu u Ramu.

⁵ Rekoše mu: „Evo, ti si ostareo, a tvoji sinovi ne idu tvojim stopama. Zato nam postavi cara da nam sudi, kao što je u svih naroda.“

⁶ Samuilu nije bilo pravo kad su mu rekli: „Postavi nam cara da nam sudi.“ Zato se pomolio Gospodu.

⁷ Gospod reče Samuilu: „Poslušaj narod u svemu što traži od tebe, jer nisu prezreli tebe, nego su prezreli mene kao svoga cara.

⁸ Sve što su činili od dana kad sam ih izveo iz Egipta do dana današnjeg, to čine i tebi: ostavili su mene i služili tuđim bogovima.

⁹ Zato ih poslušaj u svemu, ali ih ozbiljno opomeni i obznani im na koji će način car vladati nad njima.“

¹⁰ Samuilo je preneo sve reči Gospodnje narodu, koji je od njega tražio cara.

¹¹ Rekao je: „Ovo je način na koji će car vladati nad vama: uzimaće vaše sinove i postavljati ih da voze njegova bojna kola, da mu budu konjanici i da trče ispred njegovih bojnih kola.

¹² Postavljao ih kao zapovednike nad hiljadu i nad pedeset; oraće njegove njive i žeti njegovu letinu, praviti mu oružje i opremu za njegova bojna kola.

¹³ A vaše ćerke će uzimati da mu prave mirise, da mu budu kuvarice i pekarke.

¹⁴ Uzimaće vaša najbolja polja, vinograde i maslinjake, i davati ih svojim slugama.

¹⁵ On će uzimati desetak od vašeg žita i davaće ga svojim dvoranima i slugama.

¹⁶ Uzimaće i vaše slugе, sluškinje, najbolje momke i vaše magarce, da rade za njega.

¹⁷ On će uzimati desetak od vaših stada a vi ćete mu biti robovi.

¹⁸ U taj dan ćete vapiti zbog cara koga ste izabrali sebi, ali vam Gospod neće odgovoriti u onaj dan.“

¹⁹ Ali narod je odbio da sluša Samuila. Rekli su: „Ne, neka car vlada nad nama, pa ćemo biti kao svi drugi narodi!

²⁰ Naš car će nam suditi, stupaće pred nama i vodiće naše ratove.“

²¹ Samuilo je saslušao reči naroda i preneo ih Gospodu.

²² Gospod reče Samuilu: „Poslušaj njihov glas i postavi im cara.“

Samuilo reče narodu: „Neka se svako vrati u svoje mesto.“

9

Bog izabira Saula za cara

¹ Bio neki imućan čovek, iz Venijaminovog plemena, koji se zvao Kis. On je bio sin Avilov, sin Serorov, sin Vehorativ, sin Afijin.

² Kis je imao mladog i dobrog sina po imenu Saul. U celom Izrailju nije mu bilo ravna; za glavu je bio viši od svakoga u narodu.

³ Jednom su se Kisu, Saulovom ocu, izgubile magarice. Kis reče svome sinu Saulu: „Hajde uzmi jednog momka, pa idi da tražiš magarice.“

⁴ Saul je prošao Jefremovom gorom i zemljom saliskom, ali ih nisu našli. Prošli su i zemljom salimskom, ali ih tamo nije bilo. Zatim su prošli zemljom Venijaminovom, ali ih nisu našli.

⁵ Kada su došli u zemlju Suf, Saul reče svome sluzi koji je bio sa njim: „Hajde da se vratimo; inače će moj otac prestati da brine zbog magarica i početi da brine zbog nas.“

⁶ Sluga mu odgovori: „Evo, ovde u ovom gradu živi čovek Božiji, koga veoma poštuju; sve što kaže, to se ostvari. Pođimo tamo; možda će nam reći kojim putem da krenemo.“

⁷ Saul reče svome sluzi: „Ako i pođemo, šta da ponesemo čoveku? Hleba nam je nestalo u vrećama, a nemamo ni dara da ponesemo čoveku Božijem. Šta imamo?“

⁸ Sluga opet odgovori Saulu: „Evo, imam pri sebi četvrt šekela srebra*. Daću to čoveku Božijem, da nam kaže kojim putem da krenemo.“

* 9:8 Oko 3 gr.

⁹ Nekada bi u Izrailju ovako govorio onaj koji bi išao da pita Boga: „Hajdemo k videocu!“, jer današnji prorok se nekada zvao videlac.

¹⁰ Saul reče svome sluzi: „Dobro kažeš. Hajdemo!“ Tako su otišli u grad gde je živeo čovek Božiji.

¹¹ Dok su se penjali uz brdo prema gradu, naišli su na neke devojke koje su izlazile da izvuku vodu. Pitali su ih: „Da li je ovde videlac?“

¹² „Jeste, evo tu je pred vama – odgovoriše im – požurite sad, jer baš danas je došao u grad da na uzvišici prinese žrtvu za narod.

¹³ Čim uđete u grad naći ćete ga pre nego što ode na uzvišicu da jede. Narod, naime, neće jesti, dok on ne dođe, jer on prvo mora da blagoslovi žrtvu. Nakon toga će zvanice jesti. Idite sad, jer ćete ga još danas naći.“

¹⁴ Tako su otišli do grada. Dok su ulazili u grad ugledali su Samuila kako im ide u susret na putu prema uzvišici.

¹⁵ A dan pre nego što je Saul došao, Gospod je objavio Samuilu, rekavši:

¹⁶ „Sutra, u ovo vreme, poslaću ti čoveka iz zemlje Venijaminove. Pomaži ga za vladara nad mojim narodom, Izrailjem. On će izbaviti moj narod od Filistejaca, jer sam pogledao na moj narod; njihov je vapaj došao do mene.“

¹⁷ Kad je Samuilo video Saula, Gospod mu reče: „To je čovek za koga sam ti rekao da će vladati mojim narodom.“

¹⁸ Saul pristupi Samuilu unutar gradskih vrata i reče mu: „Reći mi, molim te, gde je videočeva kuća?“

¹⁹ Samuilo odgovori Saulu: „Ja sam videlac. Idite preda mnom na uzvišicu. Danas ćete jesti sa mnom, a ujutro ću te ispratiti i reći ti sve što ti je na umu.“

²⁰ A što se tiče magarica koje su ti se izgubile pre tri dana, ne brini se, jer su pronađene. A za kim sav Izrailj čezne, ako ne za tobom i za svim tvojim očinskim domom?“

²¹ Saul odgovori: „Nisam li ja Venijaminovac, iz najmanjeg Izrailjevog plemena? Nije li moja porodica najneznatnija od svih porodica Venijaminovog plemena? Zašto mi govoriš tako nešto?“

²² Tada je Samuilo poveo Saula i njegovog slugu, pa ih je doveo u gozbenu sobu, gde im je dao počasno mesto među zvanicama. Tamo je bilo tridesetak ljudi.

²³ Samuilo je rekao kuvaru: „Donesi onaj deo koji sam ti dao; onaj za koji sam ti rekao: 'Stavi ga na stranu.'“

²⁴ Kuvar uze but i što je bilo na njemu, i postavi pred Saula. Samuilo reče: „Evo, što je ostavljeno, to stavi pred sebe i jedi, jer je ostavljeno za tebe radi ove prilike. Zato sam – reče – pozvao narod.“ Tako je Saul jeo sa Samuilom tog dana.

²⁵ Zatim su se vratili s uzvišice u grad, a Samuilo je razgovarao sa Saulom na krovu.

²⁶ Kad su u osvit zore ustali, Samuilo pozva Saula na krovu: „Ustani da te ispratim.“ Saul ustane, pa obojica, on i Samuilo, izađu napolje.

²⁷ Dok su hodali prema kraju grada, Samuilo reče Saulu: „Reci momku da pođe ispred nas.“ Momak ode. „A ti stani na čas da ti objavim reč Božiju.“

10

¹ Samuilo uze flašicu ulja, izli je na njegovu glavu, poljubi ga i reče: „Sam te Gospod pomazuje za vladara nad svojom baštinom.

² Danas kad odeš od mene, naići ćeš na dva čoveka kod Rahiljinog groba u Venijaminovoj zemlji, u Selsi. Oni će ti reći: 'Našle su se magarice koje si pošao da tražiš. Tvoj otac se više ne brine za magarice, ali se zabrinuo za vas, govoreći: „Šta da učinim za svoga sina?“'

³ Kad odande nastaviš i dođeš do Tavorskog hrasta, srešćeš tamo tri čoveka, koji će ići k Bogu u Vetilj. Jedan će nositi tri jareta, drugi tri pogače, a treći mešinu vina.

⁴ Oni će te pozdraviti, pa će ti dati dva hleba. Ti ih primi iz njihovih ruku.

⁵ Potom ćeš otići na uzvišicu Božiju, gde se nalazi filistejski vojni tabor. Tamo, čim stupiš u grad, naići ćeš na grupu proroka kako silazi s uzvišice. Pred njima će biti lire, bubnjevi, frule i citre, a oni će prorokovati.

⁶ Duh Gospodnji sići će na tebe, pa ćeš prorokovati s njima i biti promenjen u drugog čoveka.

⁷ A kad se svi ovi znakovi ispune na tebi, onda čini što ti prilika nalaže, jer je Bog s tobom.

⁸ Zatim siđi preda mnom u Galgal, a ja ću doći k tebi da prinesem žrtve svespalnice i žrtve mira.

Sačekaj sedam dana, dok ne dođem k tebi i poučim te šta ćeš dalje činiti.“

⁹ Čim se Saul okrenuo da ode od Samuila, Bog mu je promenio srce, te su se svi oni znakovi ispunili tog dana.

¹⁰ Kad su došli do Gavaje, dođe mu u susret grupa proroka. Tada je Duh Božiji sišao na njega, te je prorokovao među njima.

¹¹ Kad su svi oni koji su ga od ranije poznavali videli gde prorokuje s prorocima, govorili su jedan drugome: „Šta se to dogodilo s Kisovim sinom? Zar je i Saul među prorocima?“

¹² Jedan odvrati: „A ko im je otac?“ Zato je nastala izreka: „Zar je i Saul među prorocima?“

¹³ Kad je prestao da prorokuje, otišao je na uzvišicu*.

¹⁴ Saulov stric je upitao njega i njegovog momka: „Gde ste vi to išli?“ Saul odgovori: „Da tražimo magarice. Kad smo videli da ih nigde nema, otišli smo k Samuilu.“

¹⁵ Saulov stric opet upita: „Ispričaj mi šta vam je rekao Samuilo.“

¹⁶ Saul odgovori svome stricu: „Rekao nam je da su se magarice našle.“ Ipak, nije mu ispričao ono što mu je Samuilo rekao za carstvo.

Saul žrebom određen za cara

¹⁷ Samuilo sazva narod u Mispu ka Gospodu,

¹⁸ pa reče narodu izrailjskom: „Govori Gospod, Bog Izrailjev: 'Ja sam izveo Izrailja iz Egipta, i izbavio vas iz ruku Egipćana, i iz ruku svih carstava koja su vas tlačila.

* **10:13** *Uzvišica, jevrejski bama – žrtveni breg, sveta uzvišica.*

¹⁹ A vi ste danas prezreli vašeg Boga, koji vas izbavlja od svih vaših muka i nevolja, rekavši: 'Postavi nad nama cara.' Sada stanite pred Gospoda po svojim plemenima i rodovima."

²⁰ Samuilo privede sva Izrailjeva plemena, a žreb padne na Venijaminovo pleme.

²¹ Zatim je priveo Venijaminovo pleme po svojim porodicama. Žreb je pao na porodicu Matrijevu, a onda je žreb pao na Saula, Kisovog sina. Ali kad su ga tražili, nisu ga mogli naći.

²² Onda su opet pitali Gospoda: „Da li je taj čovek već došao?"

Gospod odgovori: „Eno ga, krije se među tovarom."

²³ Otrčali su i doveli ga odande. Kad je stao usred naroda, za glavu je bio viši od svakoga u narodu.

²⁴ Samuilo reče svem narodu: „Pogledajte koga je Gospod izabrao, jer mu nema ravna u svem narodu!"

Sav narod povika: „Živeo car!"

²⁵ Tada je Samuilo saopštio narodu carska prava i dužnosti, zapisao ih u knjigu, i položio ih pred Gospoda. Onda je poslao sav narod svojim kućama.

²⁶ I Saul je otišao kući u Gavaju. S njim su otišli i odvažni ljudi kojima je Bog taknuo srce.

²⁷ Ali neke propalice rekoše: „Kako će nas ovaj izbaviti?" Prezreli su ga i nisu mu doneli dar. On je to oćutao.

11

¹ Tada je došao Amonac Nas i utaborio se naspram Javis-Galada. Svi meštani Javisa rekoše

Nasu: „Sklopi savez s nama, pa ćemo ti služiti.“

² Amonac Nas im odgovori: „Ovako ću sklopiti savez s vama: iskopaću svakome od vas desno oko. Tako ću izložiti sramoti sav Izrailj.“

³ Starešine Javisa mu rekoše: „Ostavi nam sedam dana, da pošaljemo glasnike u sve krajeve Izrailja, pa ako niko ne dođe da nas izbavi, predaćemo se tebi.“

⁴ Dođu glasnici u Gavaju Saulovu i prenesu te reči narodu. Sav narod udari u glasan plač.

⁵ A Saul se upravo vraćao s polja idući za volovima. On upita: „Zašto narod plače?“ Tada su mu ispričali šta su poručili Javišani.

⁶ Kad je čuo ove reči, Duh Božiji siđe na Saula, i obuze ga silan gnev.

⁷ On uze dva vola, iseče ih na komade, i posla ih u sve krajeve Izrailja po glasnicima. Rekao je: „Ko ne pođe za Saulom i Samuilom, tako će biti učinjeno njegovim volovima.“ Strah je Gospodnji obuzeo narod, pa su svi pošli kao jedan.

⁸ Kad ih je izbrojio u Vezeku, bilo je tri stotine hiljada Izrailjaca i trideset hiljada Judejaca.

⁹ Zatim su rekli onim glasnicima, koji su došli: „Ovako recite meštanima Javis-Galada: 'Sutra, kad pripeče sunce, bićete izbavljeni.'“ Kad su se glasnici vratili i rekli to Javišanima, oni su se obradovali.

Saula potvrđuju za cara

¹⁰ Meštani Javisa poručiše Amoncima: „Sutra ćemo vam se predati, pa činite s nama što vam drago.“

¹¹ Sutradan je Saul podelio narod u tri čete; ušli su usred tabora o jutarnjoj straži i tukli Amonce do dnevne žege. Preživeli su se tako razbežali, da ni dvojica nisu ostala zajedno.

¹² Narod reče Samuilu: „Ko je to rekao: 'Zar će Saul vladati nad nama?' Dajte te ljude da ih pogubimo!“

¹³ Saul reče: „Ovoga dana niko neće biti pogubljen, jer danas je Gospod doneo spasenje Izrailju!“

¹⁴ Tada Samuilo reče: „Hajdemo u Galgal, da tamo potvrdimo carstvo.“

¹⁵ Sav je narod otišao u Galgal, pa su tamo zacarili Saula pred Gospodom. Zatim su prineli žrtve mira pred Gospodom. Saul se tamo veoma radovao sa svim ljudima iz Izrailja.

12

Samuilo se povlači iz službe

¹ Samuilo reče svem Izrailju: „Evo, poslušao sam vas u svemu što ste tražili od mene, i postavio sam cara nad vama.

² A sad, evo vam cara koji će vas predvoditi. Ja sam ostareo i osedeo. Moji sinovi su tu među vama. Vodio sam vas od svoje mladosti sve do danas.

³ Evo me! Odgovorite mi ovde pred Gospodom i pred njegovim pomazanikom: kome sam oteo vola, ili magarca? Jesam li koga prevario? Jesam li koga tlačio? Od koga sam primio mito, da bih radi njega skrenuo pogled na drugu stranu? Ja ću vam sve to vratiti.“

⁴ Oni odgovoriše: „Nikoga nisi prevario, nikoga nisi tlačio, i nisi ni od koga uzeo ništa!“

⁵ On im odgovori: „Gospod je svedok, a svedok je i njegov pomazanik ovoga dana, da ništa niste našli u mom posedu.“

Oni odgovoriše: „On je svedok!“

⁶ Samuilo onda reče narodu: „Da, Gospod je svedok, on koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo naše oce iz Egipta.

⁷ Sada pristupite da vam pred Gospodom posvedočim o svim pravednim delima, koje je Gospod učinio za vas i za vaše oce.

⁸ Kad je Jakov došao u Egipat, vaši su preci zavapili Gospodu. Gospod im je poslao Mojsija i Arona, koji su izveli vaše pretke iz Egipta, i nastanili ih na ovom mestu.

⁹ Ali oni su zaboravili Gospoda, svoga Boga, i on ih je predao u ruke Sisere, zapovednika asorske vojske, u ruke Filistejaca i ruke moavskog cara, koji su ratovali protiv njih.

¹⁰ Tada su zavapili Gospodu, rekavši: 'Zgrešili smo, jer smo napustili Gospoda, i služili Valima i Aštartama. Izbavi nas sada iz ruku naših neprijatelja, pa ćemo služiti tebi.'

¹¹ Tada je Gospod poslao Jerovala, Varaka*, Jef-taja, i Samuila, i izbavio vas iz ruku vaših neprijatelja oko vas, tako da ste spokojno živeli.

¹² Ali kad ste videli Nasa, cara amonskog, kako ide na vas, rekli ste mi: 'Ne, nego neka car vlada nad nama', premda je vaš car, Gospod, Bog vaš.

* **12:11** U izvornom tekstu *Vedan*. Ovo ime se ne nalazi među imenima sudija u Knjizi o sudijama. To je najverovatnije drugo ime *Varaka*. Septuaginta i Pešita prevode sa *Varak*.

13 A sad, eto cara koga ste izabrali, koga ste tražili. Evo, Gospod je postavio cara nad vama.

14 Ako se budete bojali Gospoda i budete mu služili, ako budete slušali njegov glas i ne budete se bunili protiv Gospodnje reči, onda ćete i vi i car što nad vama vlada slediti Gospoda, Boga vašega.

15 Ali ako ne budete slušali Gospodnjeg glasa, nego se budete bunili protiv Gospodnjih zapovesti, ruka će se Gospodnja dići na vas, kao što se digla na vaše oce.

16 A sada pristupite i pogledajte ovu veliku stvar, koju će Gospod učiniti na vaše oči!

17 Nije li danas žetva pšenice? Ja ću zazvati Gospoda da pošalje grmljavinu i kišu†. Tada ćete znati i uvideti koliko je veliko zlo koje ste učinili pred Gospodom tražeći sebi cara.“

18 Samuilo zazva Gospoda i Gospod posla onoga dana grmljavinu i kišu. Sav se narod veoma uplašio Gospoda i Samuila.

19 Na to je sav narod rekao Samuilu: „Pomoli se Gospodu, svome Bogu, za svoje sluge da ne pomremo, jer smo na sve naše grehe dodali i ovo zlo tražeći sebi cara.“

20 Samuilo odgovori narodu: „Ne bojte se! Da, vi ste učinili sve ovo zlo, ali sad se ne odvrćajte od Gospoda, nego služite Gospodu svim svojim srcem.

21 Ne okrećite se za ništavnim idolima, od kojih nema koristi i koji ne mogu izbaviti, jer su ništavni.

† 12:17 Žito se želo u maju i junu kada prođe sezona kiša, tako da bi ona, kiša, uz grmljavinu, upropastila žetvu.

22 A Gospod neće ostaviti svoj narod, radi svoga velikog imena, jer je Gospodu bilo po volji da vas učini svojim narodom.

23 A od mene daleko bilo da zgrešim Gospodu, te prestanem da se molim za vas, i upućujem vas na dobar i ispravan put.

24 Samo se bojte Gospoda i verno mu služite svim svojim srcem; jer pogledajte kako se pokazao velikim radi vas.

25 Ali ako nastavite da činite zlo, propašćete i vi i vaš car.“

13

Saul podiže Izrailjce na ustanak

1 Saulu je bilo trideset* godina kad je postao car, a vladao je četrdeset† dve godine nad Izrailjem.

2 Saul je izabrao sebi tri hiljade Izrailjaca. Dve hiljade ih je bilo sa Saulom u Mihmasu, i u gorju Vetilja, a hiljadu ih je bilo sa Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj. Ostali narod je poslao svojim kućama.

3 A Jonatan je pobio filistejski vojni tabor u Gavaji. Filistejci su čuli za to. Tada je Saul zapovedio da zatrube u rog po celoj zemlji, poručivši: „Neka čuju ovo Jevreji!“

4 Kad je sav Izrailj čuo to, rekli su: „Saul je pobio filistejski vojni tabor, pa su Filistejci omrzli Izrailjce. Narod se u Gilgalu okupio oko Saula.“

* 13:1 Jevrejski tekst ne navodi Saulove godine, a ovo je rešenje nekoliko kasnijih prepisa Septuaginte. † 13:1 Jevrejski tekst navodi samo dve godine Saulove vladavine, što je nemoguće prema napomenama stiha 8 ovog poglavlja i podatka iz Dap 13,21.

⁵ Filistejci su se okupili da ratuju protiv Izrailja. Imali su trideset hiljada bojnih kola, šest hiljada konjanika, i vojsku tako brojnu kao pesak na morskoj obali. Izašli su i utaborili se kod Mihmasa, istočno od Vet-Avena.

⁶ Kad su Izrailjci videli da su se našli u neprilici, jer je vojska bila pritešnjena, narod se posakrivao u pećine, žbunje, među stene, u trapove i jame.

⁷ Neki Jevreji su čak prešli preko Jordana, u Gadovu i Galadovu zemlju.

Bog odbacuje Saula kao cara

Saul je još bio u Galgalu, a sav je narod, koji je išao za njim, drhtao od straha.

⁸ Saul je čekao sedam dana, prema roku koji je Samuilo odredio. Ali kako Samuilo nije došao u Galgal, narod je počeo da se razilazi od Saula.

⁹ Tada Saul reče: „Donesite mi žrtvu svespalnicu i žrtve mira.“ Tako je prineo žrtvu svespalnicu.

¹⁰ Tek što je dovršio prinošenje žrtve svespalnice, dođe Samuilo. Saul mu pođe u susret da ga pozdravi.

¹¹ Samuilo mu reče: „Šta si to uradio?“ Saul mu odgovori: „Video sam da se narod razilazi od mene; ti nisi došao do određenog dana, a Filistejci se okupili kod Mihmasa.“

¹² Tada sam rekao u sebi: 'Sada će Filistejci sići na mene u Galgal, a ja se još nisam pomolio Gospodu za naklonost.' Zato sam se odvažio i prineo žrtvu svespalnicu.“

¹³ Samuilo mu reče: „Ludo si postupio što nisi održao zapovesti koje ti je dao Gospod, Bog tvoj!

Inače bi Gospod sada utvrdio tvoje carstvo nad Izrailjem doveka.

¹⁴ Stoga se tvoje carstvo neće održati. Gospod je potražio čoveka po svom srcu i postavio ga za vladara nad svojim narodom, jer ti nisi održao što ti je Gospod zapovedio.“

¹⁵ Samuilo je ustao i otišao iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. A Saul je pobrojio narod koji je ostao s njim; bilo ih je oko šest stotina ljudi.

Nenaoružani Izrailj

¹⁶ Saul, njegov sin Jonatan, i narod koji se našao uz njega, boravili su u Gavaji Venijaminovoj, a Filistejci su se utaborili u Mihmasu.

¹⁷ Tada je iz filistejskog tabora izašla četa pljačkaša i odvojila se u tri grupe: jedna grupa je krenula putem prema Ofri u zemlju sualsku,

¹⁸ druga putem prema Vet-Oronu, a treća se zaputila ka granici koja preko sevojimske doline gleda u pustinju.

¹⁹ Tada se u celoj izrailjskoj zemlji nije mogao naći kovač, jer su Filistejci govorili: „Samo da Jevreji ne počnu praviti sebi mačeve i koplja.“

²⁰ Naime, svi su Izrailjci silazili k Filistejcima kad bi neko hteo da iskuje sebi raonik, motiku, sekiru, ili srp.

²¹ Cena je bila dve trećine šekela za raonike i motike, i trećina šekela za oštrenje sekira i nameštanje ostana.

²² Tako na dan bitke niko od sveg naroda, koji je bio sa Saulom i Jonatanom, nije imao mač ili koplje; imali su ih samo Saul i njegov sin Jonatan.

Jonatan napada Filistejce

23 A jedan filistejski odred je izašao prema klanu kod Mihmasa.

14

¹ Jednog dana, Saulov sin Jonatan reče svome sluzi, koji je nosio njegovo oružje: „Hajde da pređemo do filistejskog vojnog tabora na drugoj strani.“ Svoga oca nije obavestio o tome.

² Saul je boravio u okolini Gavaje, ispod narovog drveta, kod Migrona. S njim je bilo oko šest stotina ljudi.

³ Efod* je u to vreme nosio Ahija, sin Ahituva, brata Ihavoda, sina Finesa, sina Ilija, sveštenika Gospodnjeg u Silomu. Narod nije znao da je Jonatan otišao.

⁴ A klanac, koji je Jonatan gledao da pređe kako bi došao do filistejskog vojnog tabora, nalazio se između dve strme litice. Jedna se zvala Voses a druga Sene.

⁵ Jedna je litica stajala na severu, nasuprot Mihmasa, a druga, na jugu, nasuprot Gavaje.

⁶ Jonatan reče svome sluzi koji mu je nosio oružje: „Hajde da pređemo ka vojnom taboru onih neobrezanih. Možda će Gospod učiniti nešto za nas, jer ništa ne sprečava Gospoda da izbavi, bilo mnogo ljudi ili malo.“

⁷ Njegov štitonoša mu odgovori: „Čini što god ti je u srcu. Moje je srce jedno s tvojim.“

⁸ Jonatan reče: „Evo, preći ćemo k tim ljudima, pa ćemo im se pokazati.“

* 14:3 Efod je bio predmet koji se koristio za saznavanje Božije volje. Na drugim mestima označava deo sveštenečke odeće.

⁹ Ako nam kažu: 'Stojte dok ne dođemo do vas', ostaćemo gde jesmo, i nećemo se penjati k njima.

¹⁰ A ako nam kažu: 'Uspnite se k nama', onda ćemo se uspeti, jer ih je Gospod predao u naše ruke. To će nam biti znak.“

¹¹ Kad su se njih dvojica pokazala filistejskom vojnom taboru, Filistejci rekoše: „Gle, Jevreji izlaze iz rupa u koje su se posakrivali!“

¹² Ljudi iz vojnog tabora rekoše Jonatanu i njegovom štitonoši: „Popnite se k nama da vas naučimo čemu.“

Jonatan reče svome štitonoši: „Penji se za mnom, jer ih je Gospod predao u Izrailjeve ruke!“

¹³ Jonatan se penjao služeći se rukama i nogama, a njegov štitonoša za njim. Filistejci su padali pred Jonatanom, a njegov štitonoša ih je ubijao za njim.

¹⁴ To je bio prvi napad kada su Jonatan i njegov štitonoša pobili dvadesetak ljudi na polju od oko pola jutra.

Poraz Filistejaca

¹⁵ Tada je strah obuzeo tabor na polju; strava je spopala sav narod u vojnom taboru i četu pljačkaša. Zemlja se potresla, te je zavládala pometnja od Boga.

¹⁶ Saulovi osmatrači iz Gavaje Venijaminove su videli da se vojska raspršila na sve strane.

¹⁷ Tada Saul reče narodu s njim: „Postrojte se i vidite ko je otišao od nas.“ Kad su se postrojili, nije bilo Jonatana i njegovog štitonoše.

¹⁸ Saul reče Ahiji: „Donesi Kovčeg Gospodnji.“ Naime, Kovčeg Gospodnji je tog dana bio s narodom izrailjskim.

¹⁹ Dok je Saul razgovarao sa sveštenikom, metež u filistejskom taboru bivao je sve veći. Saul reče svešteniku: „Povuci ruku!“

²⁰ Saul i sav narod s njim kliknuše i stupiše u boj. A tamo, Filistejci okrenuli mačeve jedni na druge. Pometnja je bila veoma velika.

²¹ Pa i oni Jevreji koji su ranije bili na strani Filistejaca, i koji su otišli u njihov tabor, okrenuli su se od njih i pridružili se Izrailjcima, koji su bili sa Saulom i Jonatanom.

²² Kad su svi oni Izrailjci što su se posakrivali u Jefremovoj gori čuli da su se Filistejci dali u beg, nagnuli su za njima u boj.

²³ Tog je dana Gospod izbavio Izrailja, a bitka se raširila sve do preko Vet-Avena.

Saulova nerazumna zakletva

²⁴ Izrailjci su bili iscrpljeni tog dana, jer je Saul zakleo narod rekavši: „Proklet bio čovek koji okusi hrane do uveče, dok se ne osvetim svojim neprijateljima!“ Tako sav narod nije okusio hrane.

²⁵ Kad je narod došao u šumu, bilo je pčelinjeg saća na površini zemlje.

²⁶ Stupivši u šumu, narod je video da med teče, ali niko nije prineo ruku ustima, jer se narod plašio zakletve.

²⁷ Jonatan nije čuo kad je njegov otac zakleo narod, pa je prineo vrh štapa koji mu je bio u ruci i zamočio ga u saće, a zatim prineo ruku ustima; oči su mu se odmah zasvetlele.

²⁸ Jedan čovek mu reče: „Tvoj je otac strogo zakleo narod rekavši: 'Neka je proklet čovek koji okusi hrane danas.' A narod je bio izmoren.“

²⁹ Jonatan mu odgovori: „Moj otac gura zemlju u propast. Pogledajte kako su mi se oči zasvetlele čim sam okusio malo ovog meda.

³⁰ Da je narod slobodno jeo od plena koji je zatekao kod svojih neprijatelja, ne bi li poraz Filistejaca bio još veći?“

³¹ Tog su dana tukli Filistejce od Mihmasa do Ajalona, pa se narod veoma izmorio.

³² Tada se narod bacio na plen. Nahvatali su sitnu stoku, goveda i telad, klali ih na zemlji, i jeli ih s krvlju.

³³ To su javili Saulu: „Eno, narod greši protiv Gospoda jedući meso s krvlju.“

Saul reče: „Izneverili ste se *Gospodu*. Dovaljajte mi ovamo veliki kamen.“

³⁴ Zatim je rekao: „Raziđite se među narod i recite im: 'Neka mi svako dovede svoga vola ili ovcu. Ovde ćete ih klati i jesti. Nemojte grešiti protiv Gospoda jedući krv.'“

Te noći mu je svako od naroda doveo svoga vola, pa su tamo klali i jeli.

³⁵ Tada je Saul sagradio žrtvenik Gospodu. To je bio prvi žrtvenik koji je sagradio Gospodu.

³⁶ Saul reče: „Siđimo noćas u poteru za Filistejcima, da ih orobimo dok ne svane jutro. Nećemo poštediti ni jednog od njih.“

Oni mu odgovoriše: „Radi što ti se čini dobro.“

Sveštenik mu reče: „Pristupimo Bogu.“

³⁷ Saul je pitao Boga: „Da se spustim u poteru za Filistejcima? Hoćeš li ih predati u ruke Izrailju?“ Ali onoga dana mu nije odgovorio.

³⁸ Tada Saul reče: „Pristupite ovamo svi narodni glavari! Doznajte i vidite kako je ovaj današnji greh bio počinjen!

³⁹ Jer tako mi živoga Gospoda, koji izbavlja Izrailja, ako se krivica nađe i na mom sinu Jonatanu, biće svakako pogubljen!“ Ali niko mu iz svega naroda nije odgovorio.

⁴⁰ Saul reče celom Izrailju: „Vi stanite na jednu stranu, a ja i moj sin Jonatan staćemo na drugu stranu.“

Narod odgovori Saulu: „Radi što ti se čini dobro.“

⁴¹ Tada se Saul obratio Gospodu: „Bože Izrailjev, pokaži po pravdi!“ Žreb je pao na Jonatana i Saula, a narod je izašao *nevin*.

⁴² Saul reče: „Bacite žreb između mene i moga sina Jonatana!“ Žreb pade na Jonatana.

⁴³ Saul reče Jonatanu: „Reci mi šta si uradio.“

Jonatan mu ispriča: „Ja sam samo okusio malo meda krajem štapa koji mi je bio u ruci. Evo me, spreman sam da umrem.“

⁴⁴ Saul reče: „Neka mi tako učini Gospod, i još više, ako danas zaista ne umreš, Jonatane!“

⁴⁵ Tada je narod rekao Saulu: „Zar da umre Jonatan koji je učinio ovo veliko izbavljenje u Izrailju? Daleko bilo! Tako živ bio Gospod, nijedna vlas neće pasti s njegove glave na zemlju, jer on je danas učinio ovo delo uz Božiju pomoć!“ Tako je narod izbavio Jonatana, te nije poginuo.

⁴⁶ Saul je prestao da goni Filistejce, a Filistejci su se vratili u svoja mesta.

⁴⁷ Kad je Saul učvrstio carevanje nad Izrailjem, zaratio je protiv svih svojih neprijatelja unaokolo:

protiv Moava, protiv potomaka Amonovih, protiv Edoma, protiv careva sovskih, i protiv Filistejaca. Gde god bi se okrenuo, pobeđivao bi.

⁴⁸ Odlikovao se junaštvom; porazio je Amaličane, i izbavio Izrailja iz ruku onih koji su ga pljačkali.

Saulova porodica

⁴⁹ Saulovi sinovi su bili: Jonatan, Jesvija, i Malhi-Suv, a njegove dve ćerke zvale su se: starija Merava, a mlađa Mihala.

⁵⁰ Saulova žena zvala se Ahinoama, ćerka Ahimaso, a zapovednik njegove vojske zvao se Avenir, sin Nera, Saulovog strica.

⁵¹ A Kis, Saulov otac, i Ner, Avenirov otac, bili su sinovi Avilovi.

⁵² Ljuti se rat vodio sa Filistejcima tokom sveg Saulovog veka. A kada bi Saul video kojeg odvažnog čoveka ili vrsnog ratnika, uzimao bi ga u svoju službu.

15

Sveti rat protiv Amaličana

¹ Samuilo reče Saulu: „Mene je Gospod poslao da te pomažem za cara nad njegovim narodom Izrailjem. Zato poslušaj reči Gospodnje:

² Govori Gospod nad vojskama: 'Video sam šta je Amalik učinio Izrailju, kako mu se isprečio na putu kad je izašao iz Egipta.

³ Zato navali na Amalika i izvrši kletu uništenje nad njim i nad svim što mu pripada. Ne šteti ga, nego istrebi ljude i žene, decu i dojenčad, volove i ovce, kamile i magarce.”

⁴ Tada je Saul okupio narod i izbrojio ih u Telajimu. Bilo je dve stotine hiljada pešaka, a Judejaca deset hiljada.

⁵ Saul je došao kod amaličkog grada i u dolini postavio zasedu.

⁶ Saul reče Kenejcima: „Idite, odvojte se od Amaličana da vas ne istrebim s njima, jer ste bili naklonjeni svim Izrailjcima kad su izašli iz Egipta.“ Tako su se Kenejci odvojili od Amaličana.

⁷ Saul je tukao Amalika od Evile pa do Sura, koji je blizu Egipta.

⁸ Agaga, amaličkog cara je uhvatio živog, a sav narod je pobio mačem, kletim uništenjem.

⁹ Ipak, Saul i narod su pošteđeli Agaga, te najbolje ovce, krupnu stoku, ugojenu telad i jagnjad i sve što je valjalo. Nad tim nisu hteli da izvrše kletu uništenje, već samo nad onim što je bilo bezvredno i rđavo.

Bog odbacuje Saula

¹⁰ Tada je reč Gospodnja došla Samuilu:

¹¹ „Žao mi je što sam postavio Saula za cara, jer se okrenuo od mene i nije izvršio moje zapovesti.“ Samuilo je bio ljut, pa je cele noći vapio Gospodu.

¹² Samuilo je ustao u rano jutro da se nađe sa Saulom. Samuilu su javili: „Saul je otišao u Karmil. Tamo je, eno, podigao sebi spomenik. Zatim se okrenuo i otišao dole u Galgal.“

¹³ Kad je Samuilo došao k Saulu, ovaj mu reče: „Neka te Gospod blagoslovi! Izvršio sam zapovest Gospodnju!“

¹⁴ Samuilo ga upita: „Kakvo je onda ovo blejanje ovaca što dopire do mojih ušiju, i mukanje goveda koje čujem?“

¹⁵ Saul odgovori: „Dotali su ih od Amalika; narod je poštedeo najbolje ovce i goveda da ih žrtvuje Gospodu, tvome Bogu. Nad ostalim smo izvršili kletu uništenje.“

¹⁶ Tada mu Samuilo reče: „Dosta! Objaviću ti šta mi je Gospod rekao noćas.“ Saul mu reče: „Govori!“

¹⁷ Samuilo reče: „Koliko god da si neznatan u svojim očima, nisi li ti glava Izrailjevih plemena? Gospod te je pomazao za cara nad Izrailjem.“

¹⁸ Gospod te je poslao na put i rekao ti: 'Izvrši kletu uništenje nad onim grešnicima, Amaličanima. Vojuj protiv njih dok ih ne istrebiš.'

¹⁹ Zašto nisi poslušao glas Gospodnji? Zašto si se bacio na plen i učinio što je zlo u Gospodnjim očima?“

²⁰ Saul odgovori Samuilu: „Ja sam poslušao glas Gospodnji: otišao sam na put na koji me je Gospod poslao: doveo sam Agaga, amaličkog cara, i izvršio kletu uništenje nad Amaličanima.“

²¹ A narod je uzeo od plena, sitnu i krupnu stoku, prvinu od onoga što je određeno za kletu uništenje, da se žrtvuje Gospodu, tvome Bogu u Galgalu.“

²² Samuilo na to reče:
„Zar su Gospodu milije žrtve svespalnice
i prinosi nego poslušnost Gospodnjem glasu?
Poslušnost je bolja od žrtve,
i pokornost je bolja od ovnujskog sala.“

²³ Neposlušnost je kao greh vraćanja,
a nepokornost kao zločin idolopoklonstva.
Ti si odbacio reč Gospodnju,

i zato je Gospod odbacio tebe kao cara.“

²⁴ Saul reče Samuilu: „Zgrešio sam! Prestupio sam Gospodnju zapovest i tvoje naloge, jer sam se uplašio naroda i poslušao njihov glas.

²⁵ Sada te molim, oprosti mi moj greh, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu.“

²⁶ Samuilo odgovori Saulu: „Neću se vratiti s tobom! Ti si odbacio reč Gospodnju i zato je Gospod odbacio tebe kao cara Izrailjevog.“

²⁷ Samuilo se okrenuo da ide, ali je Saul zgrabio rub njegovog plašta, i rub se otkinuo.

²⁸ Samuilo mu reče: „Danas je Gospod otkinuo od tebe Izrailjevo carstvo i dao ga tvome bližnjem koji je bolji od tebe.

²⁹ A On, Slava Izrailjeva, ne laže i ne kaje se, jer nije čovek da bi se kajao.“

³⁰ Saul reče na to: „Zgrešio sam! Ali molim te sad, ukaži mi čast pred starešinama mog naroda i pred Izrailjem, pa se vrati sa mnom da se poklonim Gospodu, tvome Bogu.“

³¹ Tada se Samuilo vratio sa Saulom, a Saul se poklonio Gospodu.

³² Samuilo zatim reče: „Dovedite mi Agaga, amaličkog cara!“

Agag je vedro došao k njemu misleći: „Gorčina smrti me je zaista mimoišla.“

³³ Ali Samuilo reče:

„Kao što je tvoj mač oduzeo decu ženama,
tako će među ženama tvoja majka ostati bez
dece.“

Tada je Samuilo posekao Agaga pred Gospodom u Galgalu.

³⁴ Zatim je Samuilo otišao u Ramu, a Saul se vratio svojoj kući u Gevu Saulovu.

³⁵ Samuilo nije više video Saula do dana svoje smrti. Samuilo je žalio za Saulom, jer se Gospod pokajao što je postavio Saula za cara nad Izrailjem.

16

Davidovo pomazanje

¹ Gospod reče Samuilu: „Dokle ćeš žaliti za Saulom kad sam ga ja odbacio kao cara nad Izrailjem? Napuni uljem svoj rog i pođi; šaljem te k Jeseju u Vitlejem, jer sam izabrao za cara jednog od njegovih sinova.“

² Samuilo upita: „Kako da idem? Saul će me ubiti ako čuje.“

Gospod reče: „Povedi sa sobom jednu junicu, pa reci: 'Došao sam da prinesem Gospodu žrtvu.'“

³ Zatim pozovi Jeseja na žrtvu, a ja ću ti obznaniti šta dalje da činiš. Pomazaćeš mi onoga koga ti pokažem.“

⁴ Samuilo je učinio što mu je Gospod rekao, pa je otišao u Vitlejem. Drhteći od straha gradske starešine su mu pošle u susret. Upitali su ga: „Dolaziš li u miru?“

⁵ On odgovori: „*Da*, u miru. Došao sam da prinesem žrtvu Gospodu. Zato se posvetite i dođite sa mnom na prinošenje žrtve.“ Posvetio je i Jeseja i njegove sinove i pozvao ih na prinošenje žrtve.

⁶ Kad su došli, Samuilo je video Elijava i pomislio: „Jamačno pred Gospodom stoji njegov pomazanik!“

⁷ Ali Gospod reče Samuilu: „Ne gledaj na njegov izgled i na visinu njegovog rasta, jer sam ga odbacio. Gospod ne gleda kao što čovek gleda. Čovek gleda na spoljašnjost, a Gospod gleda na srce.“

⁸ Jesej pozva Avinadava i dovede ga pred Samuila, a on reče: „Gospod nije izabrao ni ovoga.“

⁹ Jesej je, zatim, doveo Šamu, ali Samuilo reče: „Ni ovoga Gospod nije izabrao.“

¹⁰ Jesej je doveo svih sedam sinova pred Samuila, ali Samuilo reče Jeseju: „Gospod nije izabrao ni jednog od ovih.“

¹¹ Samuilo upita Jeseja: „Jesu li to svi mladići?“
Jesej odgovori: „Ostao je još najmlađi. Eno ga, čuva ovce.“

Samuilo reče Jeseju: „Pošalji po njega, jer nećemo sedati za sto dok on ne dođe.“

¹² Jesej posla po njega i dovede ga. Momak je bio rumenih obraza, lepih očiju i lepog izgleda.

Gospod reče: „Ustani i pomaži ga: to je taj!“

¹³ Samuilo je uzeo rog s uljem i pomazao ga usred njegove braće. Duh Gospodnji je obuzeo Davida od tog dana. Zatim je Samuilo ustao i vratio se u Ramu.

David postaje Saulov sluga

¹⁴ Duh Gospodnji je odstupio od Saula, a jedan zao duh poslan od Gospoda je počeo da ga spopada.

¹⁵ Saulove sluge su mu rekle: „Vidi, spopada te zli duh poslan od Gospoda.“

¹⁶ Nek naš gospodar dozvoli svojim slugama da potraže čoveka koji ume da svira liru. Kad god zli

duh od Gospoda navali na tebe, on će zasvirati na njoj, pa će ti biti bolje.“

¹⁷ Saul reče svojim slugama: „Idite i potražite čoveka koji ume dobro da svira i dovedite ga k meni.“

¹⁸ Jedan od slugu reče: „Evo, video sam sina Jeseja iz Vitlejema. On ume da svira, hrabar je junak i ratnik, razborit je u govoru i naočit, i Gospod je s njim.“

¹⁹ Saul posla glasnike Jeseju i poručio: „Pošalji mi svoga sina Davida koji je kod stada.“

²⁰ Jesej je uzeo jednog magarca i stavio na njega hleba, mešinu vina i jedno jare, pa je to poslao Saulu po Davidu.

²¹ Tako je David došao k Saulu i stupio u njegovu službu. Saul ga je veoma zavoleo, te je David postao njegov štitonoša.

²² Zatim je Saul poručio Jeseju: „Neka David ostane kod mene jer je stekao moju naklonost.“

²³ I kad god bi zli duh spopao Saula, David bi uzimao liru i svirao. Tada bi se Saul smirio i bilo bi mu bolje.

17

David i Golijat

¹ Filistejci okupiše svoju vojsku da ratuju. Okupili su se kod Sokota, koji pripada Judi, a utaborili se između Sokota i Azeke, u Efes-Damimu.

² Saul i Izrailjci su se okupili i utaborili u dolini Ili, pa su se svrstali u bojni red protiv Filistejaca.

³ Filistejci su bili na jednom brdu, a Izrailjci na drugom. Između njih je bila dolina.

⁴ Tada je iz filistejskog tabora istupio izazivač po imenu Golijat iz Gata. Bio je visok šest lakata i pedalj*.

⁵ Na glavi je imao bronzanu kacigu, a na sebi je imao ljuskav oklop od bronzne težine pet hiljada šekela†.

⁶ Na nogama je imao bronzane štitnike i bronzani kopljić između ramena.

⁷ Šipka njegovog koplja bila je kao vratilo, a šiljak koplja mu je bio težak šest stotina gvođenih šekela‡. Pred njim je išao njegov štitonoša.

⁸ On je, dakle, stao i dozivao Izrailjeve bojne redove govoreći im: „Zašto izlazite da se svrstate za boj? Nisam li ja Filistejac a vi Saulove slugе? Izaberite jednog čoveka, pa neka siđe k meni!

⁹ Ako me svlada u dvoboju i pogubi me, mi ćemo vam biti podanici, a ako ja svladam njega i pogubim ga, vi ćete nama biti podanici.“

¹⁰ Filistejac je nastavio: „Ja sam danas osramotio bojne redove Izrailja! Dovedite mi čoveka da se borimo!“

¹¹ Kad su Saul i svi Izrailjci čuli ove Filistejčeve reči, smeli su se i veoma uplašili.

David dolazi u tabor

¹² David je bio sin jednog Efraćanina iz Vitlejema Judinog, po imenu Jesej, koji je imao osam sinova. U Saulovo vreme Jesej je bio vremešan i odmakao u godinama.

¹³ Jesejeva tri starija sina su bila otišla za Saulom u rat. Ta tri sina koji su otišli u rat zvali su se: Elijav, prvenac, drugi Avinadav a treći Šama.

* 17:4 Oko 3 m. † 17:5 Oko 60 kg. ‡ 17:7 Oko 7 kg.

¹⁴ David je bio najmlađi. Tri najstarija su otišla za Saulom.

¹⁵ David je odlazio od Saula i vraćao se da napasa ovce svoga oca u Vitlejemu.

¹⁶ A Filistejac je istupao ujutro i uveče i postavljao se četrdeset dana.

¹⁷ Jesej reče svome sinu Davidu: „Uzmi za svoju braću ovu efuš prženog žita i ovih deset hlebova, pa se požuri svojoj braći u tabor.

¹⁸ A ovih deset sireva odnesi zapovedniku nad hiljadu. Vidi kako su tvoja braća, i donesi od njih neki znak.“

¹⁹ Saul je bio s njima i sa svim izrailjskim ljudstvom u dolini Ili ratujući protiv Filistejaca.

²⁰ David porani ujutro, ostavi stado čuvaru i ode kako mu je zapovedio njegov otac Jesej. Došao je u tabor baš kad je vojska izašla u bojni red i podigla bojni poklik.

²¹ Izrailjci i Filistejci su svrstali svoje borbene redove jedni prema drugima.

²² David je ostavio svoje stvari kod čuvara opreme, pa je otrčao do bojnog reda; došao je da upita braću jesu li dobro.

²³ Dok je on razgovarao s njima, iz filistejskih redova je istupio izazivač, po imenu Golijat iz Gata, i izgovorio iste reči kao pre. A David je to čuo.

²⁴ Kad su ga Izrailjci videli, svi su pobjegli od njega, jer su se veoma uplašili.

²⁵ Izrailjci su govorili: „Jeste li videli ovog čoveka? On izlazi da sramoti Izrailja. Car će dati veliko blago onome ko ga pogubi. Daće mu još i

svoju ćerku za ženu, a dom njegovog oca oslobodiće od poreza.“

²⁶ David upita ljude što su stajali s njim: „Šta će dobiti čovek koji pogubi ovog Filistejca i skine sramotu s Izrailja? I ko je taj neobrezani Filistejac da sramoti bojne redove živoga Boga?“

²⁷ Narod mu odgovori isto: „To će se učiniti za čoveka koji ga pogubi.“

²⁸ Kad je Elijav, Davidov najstariji brat, čuo kako on razgovara s ljudima, razgnevio se na Davida i rekao: „Zašto si došao? Kome si ostavio ono malo ovaca u pustinji? Znam ja tvoju obest i zlobu tvoga srca: ti si došao da vidiš bitku!“

²⁹ David odgovori: „Šta sam sad uradio? Zar se ne sme reći ni reč?“

³⁰ Onda se okrenuo od njega prema nekom drugom i ponovio iste reči. Narod mu je odgovorio isto kao prvi put.

³¹ Kad je narod čuo njegove reči, javili su Saulu, koji je poslao po njega.

³² David reče Saulu: „Neka nikom ne klone srce zbog njega! Tvoj sluga će izaći na dvoboj sa ovim Filistejcem.“

³³ Saul odgovori Davidu: „Ne možeš ti izaći na dvoboj sa ovim Filistejcem, jer si ti još dečak, a on je ratnik od svoje mladosti.“

³⁴ David odvrati Saulu: „Tvoj je sluga čuvao ovce svoga oca, pa kad bi došao lav ili medved i ugrabio ovcu iz stada,

³⁵ ja bih krenuo za njim, udario ga i istrkao je iz njegovih usta. Ako bi me on napao, ja bih ga zgrabio za grivu i udario ga dok ne umre.

³⁶ Tvoj sluga je ubio lava i medveda, pa će i ovaj neobrezani Filistejac proći kao jedan od njih, zato što je vređao bojne redove Boga živoga.“

³⁷ David još dodade: „Gospod koji me je izbavio od lava i medveda, on će me izbaviti i od ovog Filistejca.“ Saul na to reče Davidu: „Idi, i neka Gospod bude s tobom!“

Dvoboj

³⁸ Tada je Saul obukao Davidu svoje ratno odelo; stavio mu je bronzanu kacigu na glavu, i obukao mu oklop.

³⁹ Zatim mu je pripasao svoj mač preko odela. David je pokušao da hoda, ali kako nije navikao na to, rekao je Saulu: „Ne mogu da hodam u ovome, jer nisam navikao.“ Zato je David skinuo to sa sebe.

⁴⁰ David uze svoj štap, izabra iz potoka pet glatkih kamenova, i stavi ih u džep svoje pastirske torbe, pa s praćkom u ruci ode pred Filistejca.

⁴¹ A Filistejac, pred kojim je išao štitonoša, primicao se sve bliže Davidu.

⁴² Filistejac je pogledao, pa kad je video Davida, podsmehnuo mu se, jer je bio mlad, rumenih obraza i lepog izgleda.

⁴³ Filistejac reče Davidu: „Zar sam ja pseto da na mene izlaziš sa štapom?“ Kad je Filistejac isproklinjao Davida svojim bogovima,

⁴⁴ rekao mu je: „Dođi k meni, da dam tvoje telo pticama nebeskim i zverima poljskim.“

⁴⁵ David mu odvrati: „Ti ideš na mene s mačem, kopljem i kopljićem, a ja idem na tebe u ime

Gospoda nad vojskama, Boga Izrailjevih bojnih redova, koje si ti vređao.

⁴⁶ Još danas će te Gospod predati u moje ruke, a ja ću te ubiti i odseći ti glavu. Još danas ću dati leševe iz filistejskog tabora pticama nebeskim i zverima zemaljskim. Tako će sva zemlja znati da ima Boga u Izrailju.

⁴⁷ A znaće i sav ovaj zbor da Gospod ne spasava mačem i kopljem. Naime, bitka pripada Gospodu, i on će vas predati u naše ruke.“

⁴⁸ Kad je Filistejac krenuo da se približava Davidu, David brzo istrča na bojište u susret Filistejcu.

⁴⁹ David segnu rukom u torbu i uze odande kamen, baci ga iz pračke, i pogodi Filistejca u čelo. Kamen mu se zari u čelo i on pade licem na zemlju.

⁵⁰ Tako je David svladao Filistejca pračkom i kamenom: udario ga je i ubio bez mača u ruci.

⁵¹ Onda je David potrčao i stao nad Filistejcem, uzeo njegov mač, izvadio ga iz korica i ubio ga. Zatim mu je njime odsekao glavu.

Kad su Filistejci videli da je njihov junak poginuo, dali su se u beg.

⁵² Tada su se digli ljudi iz Izrailja i Jude, pa su uz bojni poklik gonili Filistejce sve do Gaja i do akaronskih vrata. Smrtno ranjeni Filistejci padali su na sarajimskom putu sve do Gata i Akarona.

⁵³ Kad su se Izrailjci vratili iz potere za Filistejcima, opljačkali su njihov tabor.

⁵⁴ A David je uzeo Filistejčevu glavu i doneo je u Jerusolim. Njegovo oružje je stavio u svoj šator.

⁵⁵ Kad je Saul video da David izlazi protiv Filistejca, upitao je Avenira, zapovednika vojske: „Avenire, čiji je sin taj mladić?“

Avenir odgovori: „Tvoga mi života, care, ne znam.“

⁵⁶ Car mu reče: „Raspitaj se čiji je sin taj mladić.“

⁵⁷ Kad se David vratio pošto je ubio Filistejca, Avenir ga dovede pred Saula. Filistejčeva glava mu je još bila u ruci.

⁵⁸ Saul ga upita: „Čiji si ti sin, mladiću?“

David odgovori: „Sin sam tvoga sluge Jeseja Vitlejemca.“

18

Savez Jonatana i Davida

¹ Kad je David završio razgovor sa Saulom, Jonatanova duša se vezala za Davidovu dušu, i Jonatan ga je zavoleo kao samoga sebe.

² Tog dana ga je Saul zadržao kod sebe i nije mu dao da se vrati kući svoga oca.

³ A Jonatan je sklopio savez s Davidom, jer ga je voleo kao samoga sebe.

⁴ Jonatan je skinuo plašt koji je nosio na sebi i dao ga Davidu zajedno s odorom. Dao mu je čak i svoj mač, svoj luk i svoj opasač.

⁵ David je bio uspешan na svim pohodima na koje ga je Saul slao, pa ga je Saul postavio kao zapovednika nad vojskom. To je bilo milo svemu narodu i Saulovim slugama.

⁶ Prilikom njihovog povratka, kad se David vratio pošto je ubio Filistejca, izlazile su žene iz svih

izrailjskih gradova u susret caru Saulu pevajući, igrajući, i veseleći se uz bubnjeve i cimbale.

⁷ Žene su se radovala i pevajući odgovarale jedna drugoj:

„Saul pobi svoje hiljade,
a David desetina hiljada.“

⁸ Saul se veoma naljutio; ozlojedile su ga te reči. Rekao je: „Davidu su dodelili desetina hiljada, a meni samo hiljade. Još mu samo treba carstvo!“

⁹ Od tog dana je Saul popreko gledao Davida.

¹⁰ Sutradan zao duh od Boga napade Saula, tako da je počeo da mahnita po kući. David je svirao liru kao obično. Saul je u ruci imao koplje.

¹¹ On baci koplje govoreći u sebi: „Prikovaću Davida za zid!“ Ali David mu se dvaput izmaknuo.

¹² Saul se bojao Davida, jer je Gospod bio s njim, a od Saula je bio odstupio.

¹³ Zato ga je Saul uklonio iz svoje blizine i postavio ga kao zapovednika nad hiljadu. Tako je David odlazio i vraćao se na čelu naroda.

¹⁴ David je bio uspešan u svim svojim poduhvatima jer je Gospod bio s njim.

¹⁵ Kad je Saul video da je David veoma uspešan spopao ga je strah od njega.

¹⁶ Sav je Izrailj i Juda voleo Davida jer je odlazio i vraćao se njima na čelu.

¹⁷ Saul reče Davidu: „Evo, daću ti svoju stariju ćerku, Meravu, za ženu. Samo mi budi hrabar i vodi ratove Gospodnje.“ Saul je mislio u sebi: „Neću da se moja ruka digne na njega, nego neka strada od filistejske ruke.“

18 David odgovori Saulu: „Ko sam ja i ko mi je rod, i šta je dom moga oca u Izrailju, da budem carev zet?“

19 Ali kad je došlo vreme da Meravu, Saulovu ćerku, daju Davidu, dali su je Adrilu Meolaćaninu za ženu.

20 Međutim, Saulova ćerka Mihala je volela Davida. Kad su to javili Saulu, on je bio zadovoljan.

21 Saul je govorio u sebi: „Daću mu je da mu bude zamka kako bi stradao od filistejske ruke.“

Saul reče Davidu: „Danas možeš da mi postaneš zet s ovom drugom.“

22 Saul zapovedi svojim slugama: „Recite Davidu nasamo: 'Evo, postao si drag caru, a vole te i sve njegove sluge; zato budi carev zet.'“

23 Kad su Saulove sluge prenele ove reči Davidu, on im odgovori: „Zar vama izgleda kao sitnica postati carev zet? Ja sam samo siromašan čovek, i bez ugleda.“

24 Sluge javiše Saulu: „Ovo je David rekao.“

25 Saul na to reče: „Ovako recite Davidu: 'Car ne želi nikakav ženidbeni dar, osim stotinu filistejskih obrezaka, da se car osveti svojim neprijateljima.'“ Saul je mislio da će tako udesiti da David pogine od ruke Filistejaca.

26 Kad su Saulove sluge prenele Davidu ove reči, Davidu se svidelo da bude carev zet. Još pre isteka vremena,

27 David se spremi i ode sa svojim ljudima, i pobi dve stotine Filistejaca. Zatim je doneo caru njihove obreske na broj, da bi postao carev zet. Tada mu je Saul dao svoju ćerku Mihalu za ženu.

²⁸ Videvši to, Saul je shvatio da je Gospod s Davidom, a još je i njegova ćerka Mihala volela Davida.

²⁹ Zato se Saul još više bojao Davida. Saul je sve vreme bio Davidov neprijatelj.

³⁰ Filistejski knezovi su izlazili u boj, ali kad god su izlazili David je imao više uspeha od svih Saulovih slugu. Tako je njegovo ime postalo veoma slavno.

19

Saul proganja Davida

¹ Saul je rekao svom sinu Jonatanu i svim svojim slugama da bi trebalo ubiti Davida. Međutim, Jonatanu je David bio veoma drag.

² Jonatan je javio Davidu rekavši: „Moj otac, Saul, gleda da te ubije. Stoga budi na oprezu sledećeg jutra, skloni se negde i krij se.

³ A ja ću izaći i stati uz mog oca na polju gde ti budeš, pa ću se zauzeti za tebe kod njega. Kad vidim kakva je stvar, javiću ti.“

⁴ Jonatan je svome ocu, Saulu, govorio dobro o Davidu. Rekao mu je: „Neka se car ne ogreši o svog slugu Davida, jer se on nije ogrešio o tebe. Naprotiv, od njegovih dela imao si veliku korist.

⁵ On je doveo svoj život u opasnost; ubio je Filistejca, a Gospod je dao veliko izbavljenje svem Izrailju. Ti si to video i radovao se. Zašto bi se ogrešio o nevinu krv i ubio svog slugu Davida bez razloga?“

⁶ Saul je poslušao Jonatana, a onda se zakleo: „Tako živ bio Gospod, David neće poginuti!“

⁷ Jonatan je tada pozvao Davida i javio mu sve što je rečeno. Zatim je Jonatan doveo Davida k Saulu, pa mu je služio kao pre.

Saul po drugi put pokušava da ubije Davida

⁸ Opet je izbio rat. David je izašao, borio se s Filistejcima i naneo im veliki poraz, tako da su se razbežali pred njim.

⁹ A zao duh od Gospoda spopade Saula dok je sedeo u svojoj kući i držao koplje u ruci. David je svirao liru.

¹⁰ Saul je hteo da prikuje Davida kopljem za zid, ali se David izmaknuo, te se koplje zabolo u zid. David je pobegao i sklonio se te noći.

¹¹ Tada je Saul poslao glasnike Davidovoj kući da ga vrebaju i ubiju ujutru. Ali Davidu je njegova žena Mihala poručila: „Ako se noćas ne skloniš negde, sutra će te ubiti.“

¹² Tada je Mihala spustila Davida kroz prozor, te je on pobegao i sklonio se.

¹³ Mihala je zatim uzela kip i stavila ga u krevet. Onda mu je na glavu stavila navlaku od kozje dlake, i pokrila ga pokrivačem.

¹⁴ Kad je Saul poslao glasnike da odvedu Davida, ona im je rekla: „Bolestan je.“

¹⁵ Saul je poslao glasnike da vide Davida. Rekao je: „Donesite mi ga s posteljom, da ga ubijem!“

¹⁶ Glasnici dođu, kad ono, na postelji kip s navlakom od kozje dlake na glavi.

¹⁷ Saul reče Mihali: „Zašto si me ovako prevarila i pustila moga neprijatelja da utekne?“

Mihala odgovori Saulu: „Zato što mi je rekao: 'Pusti me! Zašto da te ubijem?'“

¹⁸ David je pobjegao i sklonio se. Došao je k Samuilu u Ramu i ispričao mu sve što mu je Saul učinio. Zatim je otišao sa Samuilom u Najot, pa su tamo boravili.

¹⁹ Tada su javili Saulu: „Eno Davida u Najotu kod Rame!“

²⁰ Saul je poslao glasnike da uhvate Davida, ali kad su videli grupu proroka kako prorokuju predvođeni Samuilom, počeli su i oni da prorokuju.

²¹ Kad su to javili Saulu, on je poslao druge glasnike, ali su i oni počeli da prorokuju. Saul je poslao glasnike po treći put, ali su i ovi prorokovali.

²² Tada je on sam otišao u Ramu. Kad je došao do velikog studenca kod Seka, on upita: „Gde su Samuilo i David?“

„Eno ih u Najotu kod Rame“ – odgovoriše mu.

²³ Saul se uputi tamo u Najot kod Rame, ali Duh Božiji siđe i na njega, te je išao dalje i prorokovao, dok nije stigao u Najot.

²⁴ Zatim je svukao sa sebe odeću pa je prorokovao pred Samuilom. Onako go ležao je ceo dan i celu noć. Zato se kaže: „Zar je i Saul među prorocima?“

20

Jonatanova odanost

¹ David je pobjegao iz Najota kod Rame pa je došao k Jonatanu i rekao mu: „Šta sam uradio? Šta je moja krivica? Čime sam se ogrešio o tvoga oca da mi radi o glavi?“

² Jonatan mu odgovori: „Daleko bilo! Nećeš ti umreti! Moj otac ne čini ništa, ni veliko ni malo,

a da mi to ne poveri. Zašto bi moj otac krio to od mene? To ne može biti.“

³ David se još zakleo: „Tvoj otac dobro zna da sam stekao tvoju naklonost, pa misli: 'Jonatan ne sme saznati za ovo, da se ne bi ožalostio.' Zaista, živoga mi Gospoda, i života mi tvoga, od smrti me deli samo jedan korak.“

⁴ Jonatan reče Davidu: „Šta hoćeš da učinim za tebe?“

⁵ David odgovori Jonatanu: „Sutra je mladina, a ja moram da sednem s carem za trpezu. Ti me pusti, a ja ću se sakriti u polju do treće večeri.

⁶ Ako tvoj otac primeti da sam odsutan, ti reci: 'David me je usrdno molio da ga pustim da otrči do Vitlejema, svoga grada, jer se tamo prinosi godišnja žrtva za celu porodicu.'

⁷ Ako on kaže: 'U redu' onda je tvoj sluga bezbedan. A ako plane gnevom, znaj da je rešio da mi naudi.

⁸ Stoga budi milostiv svome sluzi, jer si stupio s njim u savez Gospodnji. A ako sam skrivio nešto ubij me sam. Zašto bi me vodio k svome ocu?“

⁹ Jonatan reče na to: „Daleko bilo! Kad bih zaista znao da je moj otac rešio da ti naudi, zar ti ne bih to javio?“

¹⁰ David reče Jonatanu: „Ko će mi javiti ako tvoj otac odgovori oštro?“

¹¹ Jonatan odgovori Davidu: „Hajde, izađimo u polje.“ Njih dvojica izađu u polje.

¹² Tada Jonatan reče Davidu: „Gospod, Bog Izrailjev, neka mi bude svedok! Prekosutra u ovo vreme, iskušaću svoga oca. Ako odgovor bude

povoljan po Davida, a ja ti tada ne pošaljem poruku da ti to obznamim,

¹³ neka Gospod plati Jonatanu i još više. Ako li je moj otac naumio da ti naudi, i to mi otkrije, ja ću te pustiti da odeš u miru. Neka Gospod bude s tobom kao što je bio s mojim ocem.

¹⁴ Ako još budem bio živ, ti ćeš mi iskazati Gospodnju milost, kako ne bih poginuo.

¹⁵ A ti nemoj nikada uskratiti milosti mome domu, čak i kad Gospod istrebi Davidove neprijatelje s lica zemlje.“

¹⁶ Tako je Jonatan sklopio savez s domom Davidovim, govoreći: „Neka Gospod traži račun od Davidovih neprijatelja.“

¹⁷ Jonatan je, zatim, iznova zakleo Davida svojom ljubavlju, jer ga je voleo kao svoj život.

¹⁸ Jonatan reče Davidu: „Sutra je mladi mesec. Primetiće se da te nema, jer će tvoje mesto biti prazno.

¹⁹ Ti siđi prekosutra i idi na ono mesto gde si se sakrio kad se stvar dogodila, i ostani kod kamena Ezela.

²⁰ Ja ću odapeti tri strele pokraj kamena, kao da gađam metu.

²¹ Evo, ja ću poslati momka k tebi da nađe strele. Ako kažem momku: 'Eno, strele su onde kraj tebe, donesi ih!', ti onda dođi, jer si bezbedan; nema opasnosti, tako bio živ Gospod!

²² A ako kažem momku: 'Eno, strele su tamo podalje od tebe', ti idi, jer te Gospod šalje.

²³ Što se tiče ovoga što smo se ja i ti dogovorili, znaj: Gospod je svedok između mene i tebe doveka.“

²⁴ Tako se David sakrio u polju. Došao je mladi mesec i car je seo za sto da jede.

²⁵ Kad je car, po svom običaju, seo na mesto do zida, Jonatan je ustao, a Avenir je seo do Saula. Davidovo mesto je bilo prazno.

²⁶ Saul nije ništa rekao tog dana, misleći: „Nešto mu se dogodilo. Mora da je nečist; svakako je nečist.“

²⁷ Međutim, Davidovo mesto je bilo prazno i narednog dana nakon mladog meseca. Saul upita svoga sina Jonatana: „Zašto sin Jesejev nije došao na obed ni juče ni danas?“

²⁸ Jonatan odgovori Saulu: „David me je usrdno molio da ga pustim da ode do Vitlejema.

²⁹ Rekao je: 'Pusti me, molim te, jer naša porodica prinosi žrtvu u gradu. Brat mi je to lično naložio. Sad, ako sam stekao tvoju naklonost, dozvoli mi da skoknem i vidim svoju braću.' Zato nije došao za carev sto.“

³⁰ Saul na to planu gnevom na Jonatana i reče: „Izrode i buntovniče! Zar ja ne znam da si stao na stranu Jesejevog sina, na svoju sramotu, i na sramotu majke koja te je rodila?

³¹ Jer sve dok sin Jesejev živi na zemlji nećeš biti bezbedan ni ti ni tvoje carstvo. Zato pošalji po njega, neka ga dovedu k meni, jer je zaslužio smrt.“

³² Jonatan odgovori svome ocu Saulu: „Zašto mora da se pogubi? Šta je učinio?“

³³ Tada Saul baci koplje na Jonatana da ga probode. Jonatan je shvatio da je njegov otac rešio da ubije Davida.

³⁴ Jarostan, Jonatan ustane od stola. Tog drugog dana mladog meseca nije jeo, jer mu je bilo žao Davida što ga je njegov otac osramotio.

³⁵ Ujutro je Jonatan izašao u polje na sastanak s Davidom. S njim je bio i jedan mladi momak.

³⁶ Jonatan reče momku: „Potrči i nađi strele koje ću odapeti!“ Momak potrča, a Jonatan odape strelu preko njega.

³⁷ Kad je momak došao do mesta kuda je odapeo strelu, Jonatan viknu za momkom govoreći: „Nije li strela tamo podalje od tebe?“

³⁸ „Požuri, ne stoji!“ – doviknu Jonatan za njim. Jonatanov momak pokupi strele i vrati se svome gospodaru.

³⁹ Momak nije znao ništa; samo su Jonatan i David znali u čemu je stvar.

⁴⁰ Tada je Jonatan dao momku svoje oružje i rekao mu: „Ondesi ovo u grad.“

⁴¹ Momak ode, a David izađe iz svog skrovišta na jugu, pade ničice na zemlju i pokloni se tri puta. Zatim su se izljubili, pa su plakali zajedno, naročito David.

⁴² Tada Jonatan reče Davidu: „Idi u miru, jer smo se zakleli jedan drugome u ime Gospodnje, rekavši: 'Gospod neka bude svedok između mene i tebe, i između mog potomstva i tvog potomstva doveka.'“

David je zatim ustao i otišao, a Jonatan se vratio u grad.

21

David u Novu

¹ David je došao u Nov k svešteniku Ahimeleku. Drhteći od straha Ahimelek pođe Davidu u susret, i upita ga: „Zašto si sam i nema nikoga s tobom?“

² David odgovori svešteniku Ahimeleku: „Car mi je zapovedio rekavši mi: 'Niko ne sme da zna zašto te šaljem i šta sam ti zapovedio.' Momke sam poslao na jedno mesto gde ćemo se sastati.

³ A sad, šta imaš pri ruci? Daj mi pet hlebova, ili šta god ti se nađe.“

⁴ Sveštenik odgovori Davidu: „Nemam običnog hleba pri ruci, već samo posvećeni hleb, pod uslovom da su se momci uzdržavali od žena.“

⁵ David odgovori svešteniku: „Žene su nam svakako bile uskraćene, kao i uvek kad odlazim na zadatak. Tela momaka su čista, čak i na običnom putovanju, a koliko pre će im tela biti čista danas!“

⁶ Tada mu je sveštenik dao posvećene hlebove, jer tamo nije bilo običnog hleba, osim prinesenog hleba, koji se uklanjao ispred Gospoda da se zameni toplim hlebom onoga dana kad se stari odnosio.

⁷ Međutim, toga se dana zatekao tamo jedan od Saulovih slugu, koji se zadržao pred Gospodom. Zvao se Doik Edomac, a bio je nadzornik Saulovih pastira.

⁸ David reče Ahimeleku: „Imaš li ovde pri sebi kakvo koplje, ili mač? Nisam, naime, poneo ni svoj mač, ni svoje oružje, jer je carev posao bio hitan.“

⁹ Sveštenik odgovori: „Ovde je mač Golijata Filistejca koga si ubio u dolini Ili. Evo, zamotan je ovde u plaštu iza efoda. Uzmi ga ako hoćeš; drugoga osim ovoga nema ovde.“ David odgovori: „Takvoga nigde nema, daj mi ga!“

David u Gatu

¹⁰ David se diže tog dana i pobeže od Saula. Onda je došao k Ahisu, caru Gata.

¹¹ Ahisove sluge su govorile Ahisu: „Nije li ovo David, car zemlje? Nisu li o njemu pevali, igrajući i govoreći:

’Saul pobi svoje hiljade,
a David desetine hiljada?’“

¹² David se veoma zabrinuo zbog ovih reči, i veoma se uplašio Ahisa, cara Gata.

¹³ Zato je počeo da se pretvara pred njima kao da nije pri čistoj pameti u njihovim rukama: škrabao je po gradskoj kapiji i puštao da mu bale cure niz bradu.

¹⁴ Tada Ahis reče svojim slugama: „Eto, vidite da je čovek lud. Zašto ga dovodite k meni?

¹⁵ Zar nemam dovoljno ludaka, pa ste doveli ovoga k meni da luduje preda mnom? Zar će mi takav ući u kuću?“

22

David u Odolamu i Mispi

¹ David je odande pobegao u pećinu Odolam. Kad su to čula njegova braća i dom njegovog oca, došli su onamo k njemu.

² Pridružili su mu se svi koji su bili u nevolji, svi koji su bili zaduženi, i svi ogorčene duše, a on im je bio glavar. S njim je bilo oko četiri stotine ljudi.

³ David je odande otišao u Mispu moavsku i obratio se moavskom caru: „Dozvoli da se moj otac i moja majka sklone kod vas dok ne vidim šta će Bog učiniti sa mnom.“

⁴ Tako ih je doveo k moavskom caru, pa su ostali s njim dokle god je David bio u skrovištu.

⁵ Tada prorok Gad reče Davidu: „Nemoj ostati u skrovištu, nego idi u Judinu zemlju.“ David ode i dođe u šumu Aret.

Saul ubija sveštenike u Novu

⁶ Saul je dočuo da se pojavio David i ljudi koji su bili s njim. Saul je tada bio u Gavaji i sedeo pod tamariskom. U ruci je držao koplje a sve njegove slugе stajale su oko njega.

⁷ Tada Saul reče svojim slugama koji su stajali oko njega: „Čujte, Venijaminovci! Zar će sin Jesejev dati svima vama polja i vinograde? Hoće li da vas sve postavi za zapovednike nad hiljadu ili stotinu?

⁸ Zašto ste se onda urotili protiv mene? Jer niko mi ne javlja da je moj sin sklopio savez sa Jesejevim sinom! I niko ne mari za mene, i ne javlja mi da je moj sin podstakao mog slugu da me vreba iz zasede, kao što je to danas.“

⁹ Doik Edomac, koji je stajao sa Saulovim slugama, odgovori: „Video sam kad je Jesejev sin došao u Nov k Ahimeleku, Ahituvovom sinu.

¹⁰ Ahimelek je upitao Gospoda za njega i dao mu hrane. Dao mu je i mač Filistejca Golijata.“

¹¹ Tada je car poslao po sveštenika Ahimeleka, sina Ahituva, i sav dom njegovog oca, sveštenike u Novu. Svi su oni došli pred cara.

¹² Saul reče: „Čuj sad, sine Ahituve!“

On odgovori: „Evo me, gospodaru!“

¹³ Saul mu reče: „Zašto ste se urotili protiv mene, ti i Jesejev sin? Ti si mu dao hleb i mač, i pitao za

njega Gospoda, da bi se digao na mene i vrebao me iz zasede, kao ovoga dana.“

¹⁴ Ahimelek odgovori caru: „A ko je od svih carevih slugu tako veran kao David, a još i carev zet, zapovednik tvoje telesne straže, poštovan u tvom domu?

¹⁵ Zar je danas prvi put da sam za njega pitao Gospoda? Daleko bilo! Neka car ne optužuje time svoga slugu niti koga iz doma moga oca! Tvoj sluga ništa nije znao od sveta toga!“

¹⁶ A car reče: „Zacelo ćeš poginuti, Ahimeleče, i ti i dom tvoga oca!“

¹⁷ Car zapovedi stražarima: „Okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer su se udružili s Davidom; znali su da je pobegao a nisu mi javili.“

Ali careve sluge se nisu usudile da podignu ruku da ubiju sveštenike Gospodnje.

¹⁸ Tada car reče Doiku: „Okreni se ti i pogubi sveštenike!“ Doik Edomac se okrene i ubije sveštenike. Tog dana je pobio osamdeset pet ljudi koji su nosili laneni efod.

¹⁹ I Nov, sveštencički grad, su pobili oštrim mačem: muškarce i žene, decu i dojenčad, volove, magarce i ovce.

²⁰ Ipak, umakao je jedan od sinova Ahimeleka, sina Ahituvova, po imenu Avijatar, pa je pobegao za Davidom.

²¹ Tada je Avijatar ispričao Davidu kako je Saul pobio sveštenike Gospodnje.

²² David reče Avijataru: „Znao sam onoga dana kad je Doik Edomac bio tamo da će jamačno javiti Saulu. Ja sam kriv za sve živote iz doma tvoga oca.

²³ Ostani sa mnom; ne boj se, jer onaj koji traži tvoj život takođe traži moj život. Kod mene ćeš biti bezbedan.“

23

David u Keili

¹ Davidu su javili: „Eno, Filistejci ratuju protiv Keile i pljačkaju gumna.“

² Tada je David pitao Gospoda: „Da li da idem i napadnem te Filistejce?“

Gospod odgovori Davidu: „Idi, napadni Filistejce i spasi Keilu.“

³ Rekoše Davidu njegovi ljudi: „Vidi, mi strahujemo i tu u Judi, a šta će biti ako odemo u Keilu protiv filistejske vojske?!“

⁴ David je ponovo upitao Gospoda, i Gospod mu je odgovorio: „Spremi se i siđi u Keilu jer ću izručiti Filistejce u tvoje ruke.“

⁵ David ode sa svojim ljudima u Keilu, stupi u boj protiv Filistejaca, otera njihova stada i nanese im veliki poraz. Tako je David spasao meštane Keile.

⁶ A kad je Avijatar, Ahimelekov sin, pobegao k Davidu u Keilu, sa sobom je poneo Efod.

Saul progoni Davida

⁷ Kad je Saulu bilo javljeno da je David došao u Keilu, Saul je rekao: „Bog mi ga je predao u ruke, jer je samog sebe zatvorio, kad je ušao u grad s kapijama i prevornicom.“

⁸ Tada je Saul sazvao sav narod na boj, da siđe u Keilu i da opkoli Davida i njegove ljude.

⁹ Kad je David doznao da mu Saul smišlja zlo, rekao je svešteniku, Avijataru: „Donesi Efod.“

¹⁰ David reče: „Gospode, Bože Izrailjev, tvoj je sluga čuo da se Saul sprema da dođe u Keilu da razori grad zbog mene.

¹¹ Hoće li me meštani Keile predati u njegove ruke? Dolazi li Saul kao što je čuo tvoj sluga? Gospode, Bože Izrailjev, reci svome sluzi.“

Gospod odgovori: „Dolazi.“

¹² David nastavi: „Hoće li meštani Keile predati mene i moje ljude u Saulove ruke?“ Gospod odgovori: „Predaće vas.“

¹³ Tada su se digli David i njegovi ljudi, njih oko šest stotina, i otišli iz Keile idući s mesta na mesto. Kad su Saulu javili da je David pobegao, on je obustavio pohod.

David kod Horeša

¹⁴ David je boravio u pustinji, po skrovištima; nastanio se u gorju pustinje Zif. Saul ga je neprestano tražio ali ga Gospod nije dao u njegove ruke.

¹⁵ David je video da je Saul izašao u pohod da mu oduzme život, i zato je ostao u pustinji Zif, kod Horeša.

¹⁶ Tada se Jonatan, Saulov sin, spremio i otišao k Davidu u Horeš, te mu je ulio pouzdanje u Gospoda.

¹⁷ Jonatan mu reče: „Ne boj se, jer te neće stići ruka moga oca, Saula. Ti ćeš carevati nad Izrailjem a ja ću biti drugi do tebe. Čak i moj otac zna to.“

¹⁸ Zatim su njih dvojica sklopili savez pred Gospodom. David je ostao u Horešu a Jonatan se vratio kući.

¹⁹ A Zifejci dođoše Saulu u Gavaju i rekoše: „Ne krije li se David kod nas po skrovištima kod Horeša, na brdu Ehele, južno od Jesimona*?

²⁰ Sada, neka car dođe dole, ako mu je po volji, a naše je da ga izručimo u careve ruke.“

²¹ Saul odgovori: „Neka vas Gospod blagoslovi zato što ste se sažalili na mene.

²² Idite sad i još se bolje pripremite; izvidite i doznajte gde je mesto na kome se zadržava, i ko ga je tamo video. Rečeno mi je, naime, da je veoma prepreden.

²³ Izvidite, dakle, i doznajte za svako skrovište gde se krije. Kad to pouzdano utvrdite, vratite se k meni. Onda ću ja poći s vama, pa ako je u tom kraju, tragaću za njim po svim rodovima u Judi.“

²⁴ Oni su se zatim digli i otišli u Zif pre Saula. David i njegovi ljudi bili su u pustinji Maon, u Aravi, južno od Jesimona.

²⁵ Saul i njegovi ljudi krenu u potragu. Kad su to javili Davidu, on je sišao do stene, te je boravio u pustinji Maon. Saul je to čuo, pa je krenuo u poteru za Davidom u pustinju Maon.

²⁶ Saul je išao jednom stranom planine a David je sa svojim ljudima išao drugom stranom planine. David se žurio da umakne Saulu, jer su Saul i njegovi ljudi opkoljavali Davida i njegove ljude da ih zarobe.

²⁷ Uto je došao glasnik k Saulu i rekao mu: „Brzo dođi, jer su Filistejci napali zemlju!“

²⁸ Tada je Saul obustavio poteru za Davidom, i otišao da se suprotstavi Filistejcima. Zato se ono

* **23:19** *Jesimon* znači i *pustara*, *pustinja*, ali ponekad je i ime određenog područja.

mesto prozvalo „Stena razdvajanja“.

²⁹ Odande je David otišao u skrovišta En-Gedija i tamo se nastanio.

24

David pošteduje Saula

¹ Kad se Saul vratio iz pohoda na Filistejce, javili su mu: „Eno Davida u pustinji En-Gedi!“

² Tada Saul povede sa sobom tri hiljade momaka iz celog Izrailja i ode da traži Davida po Liticama divokoza.

³ Saul dođe do ovčijih torova pored puta. Tamo je bila jedna pećina i Saul uđe u nju radi nužde. Međutim, David i njegovi ljudi sedeli su na kraju pećine.

⁴ Rekoše Davidu njegovi ljudi: „Evo, danas je dan za koji ti je Gospod rekao: 'Predaću tvog neprijatelja u tvoje ruke, da učiniš s njim što ti je milo.'“ David ustane i neprimetno odseče rub Saulovog plašta.

⁵ David je odmah zatim osetio grižu savesti što je odsekao rub Saulovog plašta.

⁶ On reče svojim ljudima: „Sačuvaj me Gospode da učinim takvu stvar svome gospodaru, pomazaniku Gospodnjem. Zar na njega da podignem ruku? Pa on je pomazanik Gospodnji!“

⁷ Tako je David ovim rečima ukorio svoje ljude, i nije im dao da ustanu na Saula. A Saul je izašao iz pećine i pošao svojim putem.

⁸ Onda je i David ustao i izašao iz pećine, pa je povikao za Saulom: „Gospodaru moj, care!“ Saul se obazre, a David padne ničice i pokloni se licem do zemlje.

⁹ David reče Saulu: „Zašto slušaš ljude, koji ti govore: 'David želi tvoju propast?'

¹⁰ Evo, ovog dana si video svojim očima da te je danas Gospod predao u moje ruke u ovoj pećini. Rekli su mi da te ubijem, a ja sam te poštdeo. Rekao sam: 'Neću podići ruku na svoga gospodara, jer on je pomazanik Gospodnji.'

¹¹ Oče moj, dobro pogledaj rub svoga plašta u mojoj ruci. Ja sam, naime, odsekao rub tvoga plašta, a nisam te ubio. Znaj i shvati da nisam kriv za zločin ili pobunu. Ja nisam sagrešio protiv tebe, a ti vrebaš moj život da mi ga oduzmeš.

¹² Neka Gospod presudi između mene i tebe! Gospod neka me osveti na tebi, ali moja te ruka neće taći.

¹³ Kao što kaže drevna izreka: 'Od opakih dolazi opako delo.' Zato te moja ruka neće taći.

¹⁴ Na koga je izašao car Izrailjev? Koga to goniš? Mrtvog psa, običnu buvu!

¹⁵ Gospod neka bude sudija; on neka presudi između mene i tebe. Neka on razmotri i zastupa moj slučaj; on neka me izbavi iz tvoje ruke.“

¹⁶ Kad je David izgovorio ove reči Saulu, reče Saul: „Da li je to tvoj glas, sine Davide?“ – i glasno zaplaka.

¹⁷ On reče Davidu: „Ti si pravedniji od mene, jer si mi učinio dobro, iako sam ti naneo zlo.

¹⁸ Sam si rekao danas kako si mi učinio dobro: Gospod me je predao u tvoje ruke, a ti me nisi ubio.

¹⁹ Kad čovek naiđe na svog neprijatelja, hoće li ga pustiti da ode u miru? Neka te Gospod nagradi dobrim za to kako si se danas poneo prema meni.

²⁰ Sada znam da ćeš jamačno postati car i da će se carstvo Izrailjevo učvrstiti u tvojoj ruci.

²¹ Zato mi se sada zakuni Gospodom da nećeš istrebiti moje potomstvo posle mene, i da nećeš zatrti moje ime iz doma moga oca.“

²² David se zakle Saulu. Saul se vrati svojoj kući a David i njegovi ljudi odu u gorsko skrovište.

25

Samuilova smrt

¹ Samuilo je umro i sav se Izrailj okupio. Oplakali su ga i sahranili u Rami, njegovom domu. A David se digne i siđe u pustinju Faran.

Mudrost Avigejina

² Bio neki čovek u Maonu koji je imao gazdinstvo u Karmilu. Čovek je bio veoma bogat; imao je tri hiljade ovaca, i hiljadu koza. Baš u to vreme je strigao svoje ovce u Karmilu.

³ Čovek se zvao Naval, a njegova žena se zvala Avigeja. Žena je bila razborita i lepa, ali je čovek bio težak i zao; bio je od roda Halevova.

⁴ David je u pustinji čuo da Naval striže svoje ovce,

⁵ pa je poslao deset momaka i rekao im: „Idite u Karmil. Kad dođete k Navalu pozdravite ga u moje ime.

⁶ Recite: 'U zdravlje! Mir tebi i tvome domu, i mir svemu što imaš!

⁷ Čuo sam da strižeš ovce. Tvoji pastiri su boravili kod nas, ali mi im nismo naudili, niti im je išta nestalo dok su bili u Karmilu.

⁸ Pitaj svoje momke pa će ti reći. Stoga pokaži blagonaklonost prema mojim momcima, jer smo došli u svečan dan. Daj, molim te, svojim slugama i svome sinu Davidu što ti se nađe pri ruci.”“

⁹ Davidovi momci su došli, i preneli Navalu sve te reči u Davidovo ime, pa su pričekali.

¹⁰ Naval odgovori Davidovim slugama: „Ko je David? Ko je sin Jesejev? Mnogo je danas slugu koji se odmeću od svojih gospodara.

¹¹ Zar da uzmem svoj hleb, svoju vodu i svoju stoku, koju sam zaklao za ljude koji mi strižu ovce, da bih to dao ljudima o kojima ne znam odakle su?”“

¹² Davidovi momci se okrenu i vrate putem kojim su došli. Kad su se vratili preneli su Davidu sve te reči.

¹³ Tada David reče svojim ljudima: „Neka svako pripaše svoj mač!“ David je takođe pripasao svoj mač. Za Davidom je otišlo oko četiri stotine ljudi, a dve stotine ih je ostalo kod opreme.

¹⁴ Tada je jedan od momaka javio Avigeji, Naval-ovoj ženi: „Evo, David je iz pustinje poslao glasnike da poželeva blagoslov našem gospodaru, a on ih je nagrdio.

¹⁵ Ti ljudi su bili veoma dobri prema nama; nisu nam naudili, niti nam je išta nestalo za sve vreme dok smo bili u polju blizu njih.

¹⁶ Oni su nam bili kao bedem i noću i danju, sve vreme dok smo bili s njima napasajući ovce.

¹⁷ Ti sad primi na znanje i vidi šta ćeš da radiš, jer je određena propast našem gospodaru i svem njegovom domu. A s njim niko ne može razgovarati, jer je ništarija.“

18 Avigeja brzo uzme dve stotine hlebova, dve mešine vina, pet zgotovljenih ovaca, pet merica* prženog žita, stotinu grozdova suvog grožđa i dve stotine kolača od smokava, i natovari ih na magarce.

19 Onda je rekla svojim slugama: „Pođite ispred mene a ja ću doći za vama.“ Svome mužu Navalu nije ništa rekla.

20 Dok je jašući na magarcu silazila zaklonjena planinom, u susret su joj dolazili David i njegovi ljudi, tako da se susrela s njima.

21 David je govorio u sebi: „Uzalud sam čuvao ovome sve što ima u pustinji. Ništa od svega što ima nije nestalo. Sada mi je vratio zlo za dobro.

22 Neka Gospod učini tako Davidovim neprijateljima i još više, ako Navalu do jutra ostavim na životu i jedno muško od svega što ima.“

23 Kad je Avigeja ugledala Davida brzo je sjahala s magarca, pa je pala ničice pred Davida i poklonila se do zemlje.

24 Bacivši se pred njegove noge rekla je: „Gospodaru, neka krivica padne na mene! Dozvoli svojoj sluškinji da ti se obrati! Poslušaj reči svoje sluškinje!

25 Neka moj gospodar ne obraća pažnju na onu ništariju Navalu; jer on je onakav kakvo mu je ime. Zove se 'Naval'[†], i bezumlje ga prati. A tvoja sluškinja nije videla momke koje je moj gospodar poslao.

26 A sad, gospodaru, živoga mi Gospoda, i živ mi bio ti, Gospod te je sprečio da počiniš krvoproliće i da uzmeš pravdu u svoje ruke. Neka prođu kao

* **25:18** Oko 35 l. † **25:25** Bezumnik.

Naval tvoji neprijatelji, i oni koji žele zlo mome gospodaru.

²⁷ A ovaj dar što je donela tvoja sluškinja svome gospodaru, neka se da momcima koji prate moga gospodara.

²⁸ Oprosti prestup svojoj sluškinji! A Gospod će zaista učvrstiti tvoj dom, jer moj gospodar vodi Gospodnje ratove. Zato neka se ne nađe na tebi zlo za svega tvoga veka.

²⁹ Pa ako ko i krene da te progoni, i radi ti o glavi, život mog gospodara biće čuvan u riznici života kod Gospoda, Boga tvoga, a živote tvojih neprijatelja baciće kao iz pračke.

³⁰ A kad Gospod učini mom gospodaru svako dobro koje ti je obećao i postavi te za vladara nad Izrailjem,

³¹ neka ovo ne tereti tvoju savest i tako postane kamen spoticanja mome gospodaru da je bezrazložno prolio krv i da je uzeo pravdu u svoje ruke. A kad Gospod iskaže dobrotu mome gospodaru, ti se onda seti svoje sluškinje.“

³² David odgovori Avigeji: „Neka je blagosloven Gospod, Bog Izrailjev, koji te je poslao danas da me sretnoš.

³³ Neka je blagoslovena tvoja razboritost i neka si blagoslovena ti što si me danas sprečila da prolijem krv i uzmem pravdu u svoje ruke.

³⁴ Jer živoga mi Gospoda, Boga Izrailjevog, koji mi nije dao da ti učinim zlo, da nisi požurila da me sretnoš, Navalu ne bi ostalo do zore nijedno muško!“

³⁵ David je primio od nje ono što mu je donela, pa joj je rekao: „Vrati se u miru svojoj kući. Evo,

poslušao sam te i uslišio tvoju molbu.“

³⁶ Kad se Avigeja vratila Navalu, on je u svojoj kući imao gozbu dostojnu cara. Naval je bio dobre volje jer je bio veoma pijan. Zato mu nije ništa rekla do jutra.

³⁷ Ujutru, kad se Naval otreznio od vina, njegova žena mu ispriča sve što se dogodilo. Tada ga izdade srce u grudima, i on osta nepokretan kao kamen.

³⁸ Desetak dana kasnije Gospod udari Naval a i on umre.

³⁹ Kad je David čuo da je Naval umro, rekao je: „Neka je blagosloven Gospod koji se zauzeo za mene kada mi je Naval naneo uvredu; i on je sprečio svoga slugu da ne učini zlo. Gospod je svalio Navalovo zlo na njegovu glavu.“

Potom je David poslao poruku Avigeji da će je uzeti za ženu.

⁴⁰ Davidove sluge su došle k Avigeji u Karmil i rekle: „David nas je poslao k tebi da te uzme za ženu.“

⁴¹ Avigeja je ustala, poklonila se licem do zemlje, i rekla: „Evo tvoje sluškinje, koja je spremna da služi i da pere noge slugama svoga gospodara.“

⁴² Avigeja je brzo ustala i uzjahala magarca, a pet njenih sluškinja ju je pratilo. Tako je otišla za glasnici i postala njegova žena.

⁴³ David se oženio još i Ahinoamom iz Jezraela, pa su mu obe bile žene.

⁴⁴ Naime, Saul je svoju ćerku Mihalu, Davidovu ženu, dao Faltiju, sinu Laisa, iz Galima.

26

David po drugi put šteti život Saulu

¹ Dođu Zifejci k Saulu u Gavaju i kažu mu: „Ne krije li se David na brdu Eheli, nasuprot Jesimona?“

² Saul ustane i ode u pustinju Zif s tri hiljada biranih Izrailjaca da traži Davida u pustinji Zif.

³ Saul se utaborio kraj puta na brdu Eheli, što je nasuprot Jesimona. David, koji je boravio u pustinji, video je da je Saul došao u pustinju za njim.

⁴ David je poslao izvidnicu, te je doznao da je Saul zaista došao.

⁵ Tada je David ustao i došao na mesto gde se Saul utaborio. David je video mesto gde su legli Saul i Avenir, sin Nerov, zapovednik Saulove vojske. Saul je spavao u taboru, a ljudi su se utaborili oko njega.

⁶ David upita Ahimeleka Hetita i Avisaja, sina Serujina, Joavovog brata: „Ko će sići sa mnom u tabor k Saulu?“

Avisaj odgovori: „Ja ću poći s tobom.“

⁷ David s Avisajem dođe k ljudima po noći. Saul je ležao spavajući u taboru. Kod uzglavlja mu je bilo zabodeno koplje. Avenir i ljudi su spavali oko njega.

⁸ Avisaj reče Davidu: „Danas ti je Bog izručio u ruke tvoga neprijatelja. Zato mi sad dozvoli da ga probodem kopljem za zemlju jednim udarcem, dvaput neću morati.“

⁹ David reče Avisaju: „Nemoj ga ubiti, jer ko će dići ruku na pomazanika Gospodnjeg i ostati nekažnjen?“

¹⁰ David nastavi: „Živoga mi Gospoda! Gospod će ga udariti, bilo da mu dođe vreme da umre, bilo da ode u rat i pogine.

¹¹ Sačuvaj Gospode da dignem ruku na pomazanika Gospodnjeg. Nego uzmi sad ovo koplje i krčag za vodu što su kod njegovog uzglavlja, pa da idemo.“

¹² David uzme koplje i krčag za vodu kod Saulovog uzglavlja i oni odu. Niko ništa nije ni video ni znao, niti se iko probudio; svi su spavali, jer je Gospod učinio da utonu u dubok san.

¹³ Zatim je David prešao na drugu stranu i stao na vrh jednog brda, tako da je bilo veliko rastojanje između njih.

¹⁴ Onda je doviknuo narodu i Aveniru, sinu Nerovom, i rekao: „Avenire, hoćeš li se odazvati?!“ Avenir se odazva: „Ko si ti što dozivaš cara?“

¹⁵ David reče Aveniru: „Nisi li ti junak? Ko ti je ravan u Izrailju? Zašto onda nisi čuvao svoga gospodara, cara, jer je jedan od mojih ljudi došao da ubije cara, tvoga gospodara?“

¹⁶ Nije dobro to što si učinio. Živoga mi Gospoda, zaslužili ste smrt, jer niste čuvali svoga gospodara, pomazanika Gospodnjeg. Pogledajte sada carevo koplje i krčag za vodu koji su mu bili kod uzglavlja!“

¹⁷ Saul je prepoznao Davidov glas, pa je rekao: „Jesi li to ti, sine moj Davide?“

David odgovori: „Moj je glas, gospodaru moj, care.“

¹⁸ David upita: „Zašto moj gospodar progoni svoga slugu? Šta sam uradio? Kakvo sam zlo skrivio?“

19 Stoga neka gospodar moj, car, sasluša reči svoga sluge. Ako te je Gospod podigao protiv mene, neka se umilostivi prinosom. Ali ako to čine ljudi, neka budu prokleti pred Gospodom. Jer su me izgnali danas da nemam svog dela u baštini Gospodnjoj. To je kao da su mi rekli: 'Idi i služi drugim bogovima.'

20 Zato neka se ne proliva moja krv pred Gospodom, jer je car Izrailjev izašao da traži običnu buvu, kao da goni jarebicu u planini.“

21 Saul odgovori: „Zgrešio sam. Vрати se, sine Davide, jer ti više neću činiti zlo, pošto je danas moj život bio dragocen u tvojim očima. Eto, postupio sam nerazumno i učinio veliku grešku.“

22 David odgovori: „Evo carevog koplja. Neka dođe jedan od momaka da ga uzme.

23 A Gospod neka plati svakom čoveku po svojoj pravdi i vernosti! Jer Gospod te je danas predao u moje ruke, ali ja nisam hteo da podignem ruku na pomazanika Gospodnjeg.

24 I, eto, kao što je ovoga dana tvoj život bio vredan u mojim očima, tako neka moj život bude vredan u Gospodnjim očima. On neka me izbavi iz svake nevolje!“

25 Tada Saul reče Davidu: „Blagosloven da si, sine moj Davide! Zaista ćeš biti uspešan i izaći kao pobednik.“

David ode svojim putem a Saul se vrati u svoje mesto.

27

David među Filistejcima

¹ David reče u sebi: „Jednog dana ću ipak poginuti od Saulove ruke. Bolje je za mene da pobegnem u zemlju Filistejaca. Tada će Saul prestati da me traži po izrailjskim krajevima, pa ću umaći njegovoj ruci.“

² David se digne i ode sa šest stotina ljudi, koji su bili s njim, Ahisu, sinu Maohovom, caru Gata.

³ David je boravio kod Ahisa u Gatu, on i njegovi ljudi, svaki sa svojom porodicom. David je sa sobom imao svoje dve žene, Ahinoamu iz Jezraela i Avigeju iz Karmila, Navalovu udovicu.

⁴ Saul je saznao da je David pobegao u Gat i više ga nije tražio.

⁵ David reče Ahisu: „Ako sam stekao tvoju naklonost, neka mi se da mesto u jednom od gradova u zemlji da se nastanim. Zašto da tvoj sluga boravi s tobom u carskom gradu?“

⁶ Tog dana mu je Ahis dao Siklag. Zato Siklag pripada Judinim carevima sve do danas.

⁷ David je u zemlji Filistejaca živeo godinu i četiri meseca.

⁸ David je izlazio sa svojim ljudima i pljačkao Gesurce, Gerzejce i Amaličane, koji su odvajkada bili stanovnici zemlje koja se prostire od Sura do Egipta.

⁹ David je pustošio tu zemlju ne ostavljajući u životu ni muško ni žensko. Odnosio je samo sitnu i krupnu stoku, magarce, kamile i odeću, i vraćao se k Ahisu.

¹⁰ Kad bi Ahis upitao: „Gde ste pljačkali danas?“, David bi odgovarao: „U Negevu Jude“, ili: „U Negevu Jerameila“, ili: „U Negevu Kenejaca.“

¹¹ David nije ostavljao u životu ni muško ni žensko da bi ih doveo u Gat, jer je mislio: „Mogli bi da nas odaju i kažu: 'Ovako je David radio.'“ David je imao takav običaj sve vreme dok je živio u filistejskoj zemlji.

¹² Ahis je imao poverenja u Davida govoreći: „On je zaista postao mrzak svome narodu, Izrailju! Zato će mi biti sluga dovek.“

28

Filistejci se spremaju u rat protiv Izrailja

¹ U ono vreme su Filistejci skupili svoju vojsku za rat, da ratuju protiv Izrailja. Ahis reče Davidu: „Znaj da ćeš ići sa mnom u pohod, ti i tvoji ljudi.“

² David odgovori Ahisu: „Sad ćeš svakako videti šta će učiniti tvoj sluga!“

Ahis reče Davidu: „Zato ću te postaviti za svog telohranitelja zauvek.“

Saul kod vračare

³ Samuilo je umro i sav ga je Izrailj oplakao. Sahranili su ga u Rami, u njegovom gradu. A Saul je bio istrebio iz zemlje sve prizivače duhova i vidovnjake.

⁴ Kad su se Filistejci skupili, došli su u Sunem i utaborili se. Saul je sabrao sve Izrailjce, pa su se utaborili u Gelvuji.

⁵ Kad je Saul ugledao filistejsku vojsku, uplašio se, tako da mu se srce jako treslo.

⁶ Saul je pitao Gospoda za savet, ali mu Gospod nije odgovorio ni preko snova, ni preko Urima, a ni preko proroka.

⁷ Tada Saul reče svojim slugama: „Potražite mi ženu koja priziva duhove, da odem i upitam je.“ Njegove sluge mu rekoše:

„Evo, ima jedna žena u En-Doru, koja priziva duhove.“

⁸ Tada se Saul prerušio; obukao je drugačiju odeću i otišao sa dvojicom slugu. Bila je noć kad su stigli k ženi. Saul reče: „Prizovi mi jednog duha. Podigni mi onoga koga ti kažem.“

⁹ Žena mu odgovori: „To znaš šta je Saul učinio, i kako je istrebio prizivače duhova i vidovnjake iz zemlje. Zašto mi postavljaš zamku? Hoćeš li da me izručiš smrti?“

¹⁰ Saul joj se zakle Gospodom rekavši: „Tako mi živog Gospoda, nećeš snositi nikakvu krivicu zbog ovoga.“

¹¹ Žena upita: „Koga hoćeš da ti podignem?“

On odgovori: „Podigni mi Samuila.“

¹² Kad je žena ugledala Samuila, glasno povika, i reče Saulu: „Zašto si me obmanuo? Ti si Saul!“

¹³ Car joj reče: „Ne boj se! Nego, šta vidiš?“

Žena odgovori Saulu: „Vidim nešto božansko kako se diže iz zemlje.“

¹⁴ „Kako izgleda?“ – upita on.

Ona odgovori: „Izlazi starac, ogrnut plaštom.“

Saul je tada znao da je to Samuilo, pa je pao licem do zemlje i poklonio se.

¹⁵ Samuilo reče Saulu: „Zašto si narušio moj pokoj i podigao me?“

Saul odgovori: „U velikoj sam nevolji. Filistejci me napadaju, a Bog je odstupio od mene; ne odgovara mi više ni preko proroka, ni preko snova. Zato sam pozvao tebe, da mi kažeš šta da radim.“

¹⁶ Samuilo odgovori: „Zašto pitaš mene kad je Gospod odstupio od tebe i postao ti neprijatelj?

¹⁷ Gospod je učinio s tobom kako je rekao preko mene. Gospod je istrkao carstvo iz tvoje ruke i dao ga tvome bližnjemu, Davidu.

¹⁸ Pošto nisi poslušao Gospodnji glas i nisi izvršio Gospodnji gnev na Amaliku, zato ti je Gospod danas to učinio.

¹⁹ Gospod će predati i Izrailjce što su s tobom u ruke Filistejcima, te ćete sutra i ti i tvoji sinovi biti sa mnom. Tako će Gospod predati izrailjski tabor u ruke Filistejcima.“

²⁰ Saul se istog trena srušio na zemlju svom dužinom, prestravljen Samuilovim rečima. A izgubio je i snagu, jer nije ništa jeo ceo dan i celu noć.

²¹ Kad je ona žena došla k Saulu i videla da je veoma uplašen, rekla mu je: „Evo, tvoja te je sluškinja poslušala. Izložila sam svoj život opasnosti, pa sam poslušala ono što si mi rekao.

²² Stoga poslušaj glas svoje sluškinje: izneću pred tebe zalogaj hleba, pa jedi. Tako će ti se vratiti snaga, pa ćeš moći da se vratiš svojim putem.“

²³ Ali on je odbio govoreći: „Neću jesti!“

Ali kako su i njegove sluge i žena navalili na njega, poslušao ih je. Tako je ustao sa zemlje i seo na ležaj.

²⁴ A žena je imala kod kuće ugojeno tele, pa ga je brzo zaklala. Zatim je uzela brašno, pa je umesila beskvasne hlebove i ispekla ih.

²⁵ Onda je donela pred Saula i pred njegove sluge. Nakon što su jeli, ustali su i te iste noći otišli.

29

Filistejski knezovi neće s Davidom u bitku

¹ Filistejci su okupili svu svoju vojsku u Afeku, a Izrailjci su se utaborili kod izvora u Jezraelu.

² Filistejski knezovi su prolazili sa svojim stotinama i hiljadama, a David je sa svojim ljudima išao u pozadini s Ahisom.

³ Tada filistejski knezovi rekoše: „Šta rade ti Jevreji ovde?“

Ahis odgovori filistejskim knezovima: „Nije li to David, sluga izrailjskog cara Saula, koji je sa mnom više od godinu dana? Ja nisam našao na njemu nikakvu manu od dana kad je prebegao do danas.“

⁴ Ali filistejski knezovi su se naljutili na njega. Rekli su mu: „Vrati tog čoveka; neka se vrati u mesto koje si mu odredio. Neka ne ide s nama u bitku da nam ne bi postao neprijatelj u bici. Čime bi ponovo stekao naklonost svoga gospodara ako ne glavama ovih ljudi?“

⁵ Nije li to onaj isti David o kome su pevali u kolu: 'Saul pobi svoje hiljade, a David desetine hiljada'?“

⁶ Ahis pozva Davida i reče mu: „Živoga mi Gospoda, ti si pošten. Bilo bi mi milo da ideš sa mnom u ratne pohode, jer nisam našao na tebi nikakvo zlo od dana kad si došao k meni do ovoga dana. Ipak, nisi po volji knezovima.“

⁷ Zato se vrati u miru i nemoj činiti ništa što bi ozlovoljilo filistejske knezove.“

⁸ David odgovori Ahisu: „Šta sam uradio? Kakvu si krivicu našao na svome sluzi od dana kad sam

se pojavio pred tvojim licem do ovoga dana, da ne mogu ići u boj protiv neprijatelja moga gospodara, cara?“

⁹ Ahis odgovori Davidu: „Znam, drag si mi kao Anđeo Božiji, ali filistejski knezovi su rekli: 'On neće ići s nama u bitku.'

¹⁰ Stoga porani sutra, ti i sluge tvoga gospodara koji su došli s tobom; ustanite čim svane, pa idite.“

¹¹ David porani sa svojim ljudima, pa istog jutra krene i vrati se u filistejsku zemlju, a Filistejci odu u Jezrael.

30

David oslobađa Amaličke zarobljenike

¹ David i njegovi ljudi stigli su trećega dana u Siklag, nakon što su Amaličani izvršili upad u Negev i Siklag. Napali su Siklag i spalili ga.

² Zarobili su žene i one koji su bili u gradu, mlado i staro; nisu ubili nikoga, nego su ih odveli i otišli svojim putem.

³ Kad je David sa svojim ljudima ušao u grad, video je da je grad spaljen, i da su njihove žene, sinovi i ćerke zarobljeni.

⁴ Tada su David i narod koji je bio s njim zakukali, i plakali su dok im nije ponestalo snage za plakanje.

⁵ Bile su zarobljene i obe Davidove žene, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja, Navalova udovica iz Karmila.

⁶ David se našao u velikoj neprilici, jer su ljudi pretili da će ga kamenovati. Naime, svi su ljudi bili ogorčeni zbog svojih sinova i ćerki. Ali David se ohrabrio u Gospodu, svome Bogu.

⁷ Tada David reče svešteniku Avijataru, sinu Ahimelekovom: „Donesi Efod!“ Avijatar donese Efod Davidu.

⁸ David je pitao Gospoda za savet: „Da li da krenem u poteru za tom četom pljačkaša? Hoću li ih stići?“

Gospod mu odgovori: „Kreni u poteru, jer ćeš ih svakako stići i izbaviti narod.“

⁹ Tada je David otišao sa šest stotina ljudi, pa su došli do potoka Vosora, gde su neki ostali.

¹⁰ David je nastavio poteru sa četiri stotine ljudi, a dve stotine ih je stalo, jer su bili previše iscrpljeni da pređu preko potoka Vosora.

¹¹ Tada su u polju našli nekog Egipćanina i odveli ga Davidu. Dali su mu hleba da jede i vode da pije.

¹² Zatim su mu dali grudvu smokava i dva suva grozda. Kad je to pojeo, oporavio se, jer tri dana i tri noći nije jeo ni hleba niti je pio vode.

¹³ David ga upita: „Čiji si i odakle si?“

Mladić odgovori: „Ja sam Egipćanin, rob jednog Amaličana. Moj me je gospodar ostavio, jer sam se razboleo pre tri dana.“

¹⁴ Mi smo upali u Negev Hereta, u Judina područja, u Negev Haleva i spalili Siklag.“

¹⁵ David ga ponovo upita: „Možeš li me odvesti do tih pljačkaša?“ On odgovori: „Zakuni mi se Bogom da me nećeš pogubiti i da me nećeš izručiti mome gospodaru, pa ću te odvesti do pljačkaša.“

¹⁶ A kada ga je odveo dole, gle: oni se raširili po svem onom kraju jedući, pijući i veseleći se zbog velikog plena koji su odneli iz filistejske zemlje i iz Judine zemlje.

¹⁷ David ih je tukao od sumraka sve do večeri sledećeg dana. Niko od njih nije pobegao, osim četiri stotine mladića koji su uzjahali kamile i pobegli.

¹⁸ David je izbavio sve što su Amaličani uzeli, a izbavio je i obe svoje žene.

¹⁹ Ništa im nije nestalo, ni malo ni veliko, ni sinovi ni ćerke, ni plen, niti išta od svega što su im uzeli; sve je to David vratio.

²⁰ David je prisvojio svu sitnu i krupnu stoku. To stado su terali ispred svoje stoke i govorili: „Ovo je Davidov plen!“

²¹ Zatim je David došao k onim dvema stotinama, koji su bili suviše iscrpljeni da prate Davida, a koje su ostavili kod potoka Vosora. Oni su izašli u susret Davidu i narodu koji je bio s njim. Tada je David pristupio ljudima i pozdravio ih.

²² Ali svi zlonamernici i ništarije koji su išli s Davidom progovoriše: „Pošto nisu išli s nama, nećemo im dati ništa od plena koji smo izbavili, nego svako neka uzme svoju ženu i decu, pa neka idu!“

²³ Tada David reče: „Ne radite tako, braćo moja, s onim što nam je dao Gospod. On nas je sačuvao i predao nam u ruke četu pljačkaša koji su nas napali.

²⁴ Ko će vas poslušati u ovome? Nego, koliki deo ide onome koji ide u bitku, toliki deo ide onome koji ostaje kod opreme; deliće na ravne časti.“

²⁵ Tako je bilo od onog dana i nadalje. David je to uveo kao uredbu i propis za sav Izrailj do današnjeg dana.

²⁶ Kad se David vratio u Siklag, poslao je deo plena starešinama Jude, koji su mu bili prijatelji, i poručio: „Evo, ovo je poklon za vas od plena Gospodnjih neprijatelja.“

²⁷ *To je bilo* za one u Vetilju, Ramot-Negevu, Jatiru;

²⁸ Aroiru, Sifmotu, Estemoji;

²⁹ i za one u Rahalu, Jerameilu i u kenejskim gradovima;

³⁰ u Ormi, Vor-Asanu, u Atahu,

³¹ u Hevronu i u svim mestima gde je David dolazio sa svojim ljudima.

31

Saul oduzima sebi život

¹ Filistejci su stupili u boj protiv Izrailjaca, ali su Izrailjci pobegli pred Filistejcima, pa su padali mrtvi na gori Gelvuji.

² Filistejci su pritisli Saula i njegove sinove i ubili Jonatana, Avinadava i Malhi-Suva, Saulove sinove.

³ Bitka se žestoko vodila oko Saula. A onda su ga strelci pogodili i teško ga ranili.

⁴ Tada Saul reče svome štitonoši: „Izvadi svoj mač i probodi me, da ne dođu ovi neobrezani, da me probodu i narugaju mi se.“

Ali štitonoša nije hteo, jer se veoma uplašio. Tada je Saul uzeo mač i bacio se na njega.

⁵ Kad je njegov štitonoša video da je Saul mrtav, i on se bacio na mač i umro s njim.

⁶ Tako su onoga dana zajedno poginuli Saul, tri njegova sina, njegov štitonoša i svi njegovi ljudi.

⁷ Kad su Izrailjci na drugoj strani doline i na drugoj strani Jordana videli da su Izrailjci pobjegli i da su poginuli Saul i njegovi sinovi, napustili su svoje gradove i pobjegli. Tada su došli Filistejci i naselili se u njima.

⁸ Sutradan, kad su Filistejci došli da opljačkaju mrtve, našli su Saula i njegova tri sina, koji su poginuli na gori Gelvuji.

⁹ Tada su mu odrekli glavu i skinuli oružje s njega. Njih su poslali po svoj filistejskoj zemlji da razglase radosnu vest po hramovima svojih idola i među narodom.

¹⁰ Njegovo oružje su stavili u Aštartin hram, a telo su mu obešili na zidine Vet-Sana.

¹¹ Kad su meštani Javis-Galada čuli šta su Filistejci uradili Saulu,

¹² digli su se svi hrabri ljudi, pa su pešačili celu noć i skinuli Saulovo mrtvo telo i tela njegovih sinova sa zidina Vet-Sana. Vratili su se u Javis i tamo ih spalili.

¹³ Potom su uzeli njihove kosti i sahranili ih pod tamariskom u Javisu. Zatim su postili sedam dana.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava
The Holy Bible in the Serbian language, Latin script:
Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava

copyright © 2005 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ovo Sveti pismo ili „Delo“ je dostupna pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA). Da biste videli ovu licencu, posetite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ili pošaljite pismo na adresu: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SAD.

“Biblica” je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc. Svaki put kada koristite žig Biblica®, morate da imate pisanu dozvolu od Biblica, Inc. Imate dozvolu da kopirate i distribuirate ovo delo, sve dok ga ne menjate i zadržavate naslov kakav jeste, koji uključuje zaštićeni znak „Biblica®“. Promena ili prevođenje ovog dela će stvoriti izvedeno delo, koje će zahtevati da uklonite zaštićeni znak Biblica®. Kada objavite ovo izvedeno delo, morate da navedete koje ste promene napravili tamo gde ljudi mogu da ih vide, na primer na internet stranici. Takođe, morate da pokažete odakle je originalno delo: „Originalno delo Biblica, Inc. je besplatno dostupno na www.biblica.com fi <https://open.bible>.“

Bez obzira da li koristite ovo delo bez promena ili napravite izvedeno delo, izjava o autorskim pravima mora da bude navedena na naslovnoj strani ili strani o autorskim pravima dela/proizvednog dela na sledeći način:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Takođe, morate da ponudite svoj izvedeni rad koristeći istu licencu (CC BY-SA) i pravila.

Ukoliko želite da obavestite Biblicu, Inc. u vezi sa vašim prevodom ovog dela, molimo vas da nas kontaktirate na <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

b57e665f-db1e-586a-8f9f-488f99e19ac3